

מטלת הכתיבה - החיבור

מבוא

חלק החשיבה המילולית בבחינה בנוי הן משאלות "פסיכומטריות" בעלות ארבע תשובות והן ממטלת כתיבה. מטלת הכתיבה היא החלק הראשון בבחינה המופיע בנפרד מהפרקים המילוליים. יחד עם זאת, הציון על מטלת הכתיבה אינו נפרד, אלא הוא מהווה 25% מהציון המילולי הכולל, בעוד ששני הפרקים המילוליים "הסגורים" מהווים 75% ממנו.

לצורך מטלת הכתיבה יינתנו 30 דקות. המטלה תיכתב בעיפרון, על דף בן 50 שורות המיועד לכך. אורך הקטע צריך להיות בן 25-50 שורות (לא יינתן דף נוסף!). טיוטה אפשר לכתוב בחוברת הבחינה **בלבד**, ולא יסופקו דפי טיוטה.

אורך מומלץ: כ- 40 שורות. יש להקפיד כמובן על גודל כתב סביר - לא גדול ומרווח מדי, לא קטן וצפוף מדי.

סוג הכתיבה - כתיבה עיונית

- כתיבה עיונית היא הכתיבה הנהוגה במוסדות להשכלה גבוהה ומשמשת לשם הצגת רעיונות ודיון בהם. רעיון עשוי להיות דעה, תפיסה, גישה או תיאור תופעה, והדיון כולל פירוט, הסבר וכן הבאת נימוקים משכנעים, הוכחות ומסקנות.
- הטקסט העיוני צריך להיות **ענייני, שיטתי וביקורתי**. על המבנה לשקף את אופן פיתוח הרעיון - חלקי החיבור צריכים להיות מקושרים זה לזה בדרך הגיונית, והיחס בין הטיעונים השונים צריך להיות ברור. על הלשון להיות מדויקת, בהירה ואחידה במשלב שלה.
- ניסוחים מתאימים פחות - כתיבה בנימה אישית, סיפורי חיים ושימוש בביטויי רגש. קולו האישי של הכותב בא לידי ביטוי בעמדה שהוא מציג וביכולתו להאיר אותה באופן מעמיק תוך התמודדות עם דעות אחרות.

הערכת מטלת הכתיבה

מטלת הכתיבה בבחינה הפסיכומטרית תוערך בשני מימדים:

(1) **לשון** החיבור

(2) **תוכן** החיבור

בדיקת מטלת הכתיבה

- שני בודקים (מעריכים) שונים יעריכו כל חיבור, ללא תלות זה בהערכתו של זה.
- **כל מעריך ייתן לחיבור שתי הערכות:** הערכה אחת עבור מימד התוכן והערכה אחת עבור מימד הלשון.
- הציון הכולל יהיה סכום של ארבע ההערכות: הערכת מימד התוכן והערכת מימד הלשון של כל אחד משני המעריכים.
- במקרה של פער ניכר בין ההערכות של שני המעריכים, יינתן החיבור למעריך שלישי.

הציונים: כאמור, הציון יינתן על פי תוכן החיבור והלשון שבה הוא כתוב. כל אחד מהציונים (תוכן ולשון של כל מעריך) ינוע על סקאלה של 1-6. חיבור שאין לו קשר סביר למטלה או חיבור הכתוב בשפה שאינה עברית, יקבל ציון 0 בשני המימדים. בהערכת החיבור נלקחת בחשבון העובדה כי הוא נכתב בזמן מוגבל והדבר עלול למנוע מהכותב להפגין את יכולת הכתיבה שלו במלואה. המעריכים מונחים לראות בחיבור גרסה ראשונה בלבד ולהעריכו בהתאם.

עד כאן המבוא למטלת הכתיבה

רצוי להדגיש כבר בשלב זה: אין דרך אחת נכונה לכתיבת המטלה באופן שיזכה את הכותב בציון המירבי. ישנן אין ספור דרכים וסגנונות לעשות זאת, ומטבע הדברים במהלך כל שנה ייתכנו אלפי תלמידים שונים שיזכו בציון המירבי על ביצועיהם במשימה, כל אחד מהם בדרך ובטקסט ייחודי משל עצמו.

בהמשך השיעור ננסה לסקור בצורה רחבה עד כמה שניתן את הנושא באופן שיספק בידכם כלים מתאימים להצלחה מירבית בחלק זה של הבחינה.

מימד הלשון

שימוש במילות קישור

מילות הקישור כשמן כן הן - הן מקשרות בין משפטים ויוצרות ביניהם רצף לצורך יצירת יחידה שלמה וברורה. מילות הקישור משמשות אותנו גם בקריאה, כ"תמרורים" המקלים עלינו את הבנת הנקרא. ניתן לחלק את מילות הקישור ל"משפחות" בהתאם לסוג הקשר שהן מביעות:

סוג הקשר	מתי משתמשים?	דוגמאות למילות קישור	משפט לדוגמה
תוספת	כאשר חלקו האחד של המשפט מחזק את החלק האחר ומוסיף עליו	בנוסף, כמו כן, וכן, וגם, יתר על כן, יתרה מזאת, ואף, זאת ועוד, לא כל שכן, לא רק... אלא גם...	עומר מתנגד למחאה. זאת ועוד , הוא סבור שהיא רק פוגעת בפועלים במקום לסייע להם.
ניגוד	כאשר החלק האחד של המשפט מנוגד במשמעותו לחלק האחר	אבל, אולם, אך, ברם, מאידך גיסא, מנגד, לא... אלא, ואילו, בניגוד ל..., בעוד ש..., בו בזמן ש..., בשונה מ..., לעומת זאת, לא... כי אם..., גם אם..., להיפך..., אדרבה...	אני תומכת במחאה, אך מתנגדת לשימוש באלימות. אני תומכת במחאה, עם זאת , אני מגנה כל שימוש באלימות.
השוואה	כאשר חלק אחד במשפט דומה לחלקו האחר	בדומה ל..., כמו, כפי ש..., כשם ש...	עומר איחר להגיע, בדומה ליתר חבריו.
סיבה	כאשר חלקו האחד של המשפט מסביר מדוע חלקו האחר קרה	כי, בגלל, בשל, שכן, עקב, הואיל ו..., היות ש..., כי, מאחר ש..., מכיוון ש..., מפני ש..., משום ש..., על שום ש..., מחמת ה..., בגין ה..., בעטיו של	מכיוון שאיחרתי, לא הספקתי לראות את תחילת הסרט.
		שימו לב: "האקדמיה ללשון העברית טרם פסקה בדבר מילת הקישור "בגלל ש...", אך מומלץ שלא לעשות בה שימוש.	

משפט לדוגמה	דוגמאות למילות קישור	מתי משתמשים?	סוג הקשר
מארגני המחאה הביעו את התנגדותם ל אלימות. כתוצאה מכך , הם עזבו את המחאה כאשר היא התפתחה לאירוע אליים.	בעקבות זאת, עקב כך, כתוצאה מכך, אי לכך, כך ש..., לכן, לפיכך, מתוך כך, מכאן ש..., מכאן נובע ש...	כאשר חלקו האחד של המשפט עוסק בתוצאה שהתרחשה בעקבות חלקו האחר	תוצאה
מארגני המחאה קראו להמון לפעול במטרה לשפר את תנאי העובדים במפעל.	כדי ש..., בשביל, לשם, במטרה ל..., במגמה ל..., למען, כדי ש.. במטרה למנוע : כדי שלא, פן, שמא	כאשר חלקו האחד של המשפט מסביר את מטרת החלק האחר	תכלית
לדעתי, יש לקדם את החוק החדש, בתנאי שתוקפו יוגבל רק ל-5 שנים. לולא הוגבל תוקף החוק ל-5 שנים, לא הייתי תומכת בו.	אם, במקרה ש..., בתנאי ש..., אילו, לו אילו = אילו לא, אלמלא = אם לא, לולא = לו לא.	כאשר חלקו האחד של המשפט מותנה בקיום חלקו האחר, או מסביר איזה תנאי לא קרה ולכן לא התרחש חלקו האחר	תנאי
אני מתנגד לחוק, דהיינו , תומך בביטולו.	כלומר, זאת אומרת, דהיינו, רוצה לומר	כאשר חלק אחד במשפט מבהיר את חלקו השני	ביאור
אנשים אלו עובדים בעבודות פיזיות קשות, כגון בנייה וניקיון.	למשל, לדוגמה, כגון, כך	כאשר חלקו האחד של המשפט מדגים וממחיש את חלקו האחר	הדגמה
על רשויות החוק במדינה לקנוס אנשים אלו או לפחות להזהיר אותם.	או	כאשר חלק אחד במשפט מהווה חלופה לחלקו האחר	ברירה

כיצד לשבח מילות קישור בקטע?

- כדי לשבח מילת קישור מתאימה יש לבצע את השלבים הבאים:
- אתרו את החלקים שאתם רוצים לקשר (בין אם מדובר בשני חלקים באותו משפט, שני משפטים או שתי פסקאות).
 - נסחו מה הקשר בין שני החלקים - האם החלק השני מוסיף מידע? האם הוא נובע מהחלק הראשון?
 - בהתאם לקשר שניסחתם, שבצו מילת קישור מתאימה.

שימו לב: הקפידו לפתוח כל פסקה (פרט לפסקה הראשונה) במילת קישור או במשפט מעבר. כמו כן, השתדלו לשבח מילות קישור בין משפטים לאורך הפסקה כדי ליצור רצף בתוכה.

תרגיל - שימוש במילות קישור

בכל שאלה מופיעים שני חלקים (שני משפטים או שני חלקים בתוך משפט). עליכם לקבוע מהו סוג הקשר ביניהם ולשבץ מילת קישור בהתאם:

1. החוק החדש משמר את האפלייה והבדלי המעמדות. _____, הכריזה דינה שתתנגד לו.
2. יש לאפשר נסיעה במהירות מופרזת _____ הדבר נעשה באישור מיוחד.
3. איני מתנגד לטענותיו של הסגור _____ איני מצדיק את התנהגות הנאשם.
4. יש להשקיע בהכשרת אנשי מקצוע, בשיפור התשתיות _____ בצמצום ההוצאות המיותרות.
5. המתנגדים לחוק יטענו כי ההורים אינם יכולים לפקח על ילדיהם בכל עת, _____ הם עסוקים בעניינים שונים הדרושים למשפחה כמו עבודה.
6. אסנת אוכלת רק פירות וירקות כתומים _____ תפוז, גזר ומנדרינה.
7. האוניברסיטאות מעודדות סטודנטים לבחור בלימודי יידיש _____ למנוע מצב בו שפה זו תישכח.
8. יוסי הוא "נמר של נייר", _____ הוא נראה מאיים, אך בפועל הוא עדין ובלתי מזיק.
9. ברחבי העיר נחסמו כבישים רבים _____ הסופה הכבדה שפקדה את האזור.
10. רציני שעומר ינצח בתחרות _____ הורה רוצה שבנו יצליח בבחינה.
11. אל לנו להסס _____ יפרשו זאת מתנגדינו כחוסר אמונה בצדקת דרכנו.
12. אין זה סביר כי המדינה תחוקק חוקים _____ תימנע מאכיפתם _____ אי נעימות.
13. לא ניתן לצפות כי העירייה תקפיד על אכיפה בכל הנוגע לעבירות תנועה _____ לא תפעל באותה צורה בכל הנוגע לעישון במקומות ציבוריים.
14. רק במקרים שבהם התנהגות ההורה מעודדת את פשיעת ילדו, במקרה של הזנחה הורית ברורה _____ במקרים של עבירות חמורות _____ עבירות חוזרות ונשנות, רק אז יש מקום לענישה פלילית של ההורים.
15. דאגתם של הורים רבים לילדיהם מוצדקת. _____ אני תומכת בחוק החדש שיספק להם אפשרות לדעת בכל רגע היכן ילדם נמצא.
16. מסירת מידע פרטי לרשויות החוק _____ כתובת, טלפון ותמונה, מהווה פגיעה בפרטיות _____ מסכנת את הבטיחות האישית של כל אזרח.
17. מוסדות לימוד רבים, גם האוניברסיטה בעירנו צריכה לספק מלגות לסטודנטים מעוטי יכולת.
18. _____ היו מגבילים את כמות המוצרים שניתן לייבא באופן פרטי, אנשים רבים היו מנצלים זאת כדי לא לשלם מס.
19. איני מתנגד לשמירה על הסביבה, _____ אני תומך ביוזמה לניקיון החופים, _____ סבור כי יש להטיל חובה זו רק על העבריינים שמוותרים זבל בסביבה ציבורית.
20. _____ ריבוי מקרי הפשע באזור זה בעיר, החליט ראש העיר לתגבר את סיורי המשטרה.

פתרונות

1. **תוצאה:** החוק החדש משמר את האפלייה והבדלי המעמדות. **לפיכך**, הכריזה דינה שתתנגד לו.
2. **תנאי:** יש לאפשר נסיעה במהירות מופרזת **בתנאי** שהדבר נעשה באישור מיוחד.
3. **ניגוד:** איני מתנגד לטענותיו של הסנגור **אך** איני מצדיק את התנהגות הנאשם.
4. **תוספת:** יש להשקיע בהכשרת אנשי מקצוע, בשיפור התשתיות **וכן** בצמצום ההוצאות המיותרות.
5. **סיבה:** המתנגדים לחוק יטענו כי ההורים אינם יכולים לפקח על ילדיהם בכל עת, **היות** שהם עסוקים בעניינים שונים הדרושים למשפחה כמו עבודה.
6. **הדגמה:** אסנת אוכלת רק פירות וירקות כתומים **כגון** תפוז, גזר ומנדרינה.
7. **תכלית:** האוניברסיטאות מעודדות סטודנטים לבחור בלימודי יידיש **כדי** למנוע מצב בו שפה זו תישכח.
8. **ביאור:** יוסי הוא "נמר של נייר", **כלומר**, הוא נראה מאיים, אך בפועל הוא עדין ובלתי מזיק.
9. **סיבה:** ברחבי העיר נחסמו כבישים רבים **בשל** הסופה הכבדה שפקדה את האזור.
10. **השוואה:** רציתי שעומר ינצח בתחרות **כשם** שהורה רוצה שבנו יצליח בבחינה.
11. **תכלית (למנוע):** אל לנו להסס **שמא** יפרשו זאת מתנגדינו כחוסר אמונה בצדקת דרכנו.
12. **ניגוד וסיבה:** אין זה סביר כי המדינה תחוקק חוקים **אך** תימנע מאכיפתם **בשל** אי נעימות.
13. **ניגוד/הוספה:** לא ניתן לצפות כי העירייה תקפיד על אכיפה בכל הנוגע לעבירות תנועה **אך/ולא** תפעל באותה צורה בכל הנוגע לעישון במקומות ציבוריים.
14. **ברירה:** רק במקרים שבהם התנהגות ההורה מעודדת את פשיעת ילדו, במקרה של הזנחה הורית ברורה **או** במקרים של עבירות חמורות **או** עבירות חוזרות ונשנות, רק אז יש מקום לענישה פלילית של ההורים.
15. **תוצאה:** דאגתם של הורים רבים לילדיהם מוצדקת. **לפיכך**, אני תומכת בחוק החדש שיספק להם אפשרות לדעת בכל רגע היכן ילדם נמצא.
16. **הדגמה והוספה או תוצאה:** מסירת מידע פרטי לרשויות החוק כגון כתובת, טלפון ותמונה, מהווה פגיעה בפרטיות ואף/וכתוצאה **מכך** מסכנת את הבטיחות האישית של כל אזרח.
17. **השוואה:** **בדומה** למוסדות לימוד רבים, גם האוניברסיטה בעירנו צריכה לספק מלגות לסטודנטים מעוטי יכולת.
18. **תנאי:** **אלמלא** היו מגבילים את כמות המוצרים שניתן לייבא באופן פרטי, אנשים רבים היו מנצלים זאת כדי לא לשלם מס.
19. **ניגוד:** איני מתנגד לשמירה על הסביבה, **אזרבה**, אני תומך ביוזמה לניקיון החופים, **אך** סבור כי יש להטיל חובה זו רק על העבריינים שמותירים זבל בסביבה ציבורית.
20. **תוצאה:** **עקב** ריבוי מקרי הפשע באזור זה בעיר, החליט ראש העיר לתגבר את סיורי המשטרה.

פיסוק

הפיסוק הוא כלי מרכזי בכתיבה. נעבור על סימני הפיסוק ואחר כך נדון בחשיבותו.

סימן פיסוק	איך נראה?	מתי משתמשים?
נקודה	.	להפסקה מוחלטת בקריאה, מופיעה בסוף משפט.
פסיק	,	<p>להפסקה קטנה, מפריד משפט לשני חלקים.</p> <p>כללי שימוש בפסיק:</p> <ul style="list-style-type: none"> לאחר מילות קישור הפותחות משפט חדש יש לשים פסיק ("אם כן, ניתן לראות כי..."). לאחר מילות קישור שמשוּבצות באמצע משפט ואינן פותחות משפט חדש (כלומר, החלק השני שבמשפט אינו כולל נושא ונשוא), אין לשים פסיק שכן הוא קוטע את רצף המשפט. עם זאת, כאשר קיים יחס של ניגוד בין החלקים המאוּחים במשפט, ניתן לעשות שימוש בפסיק על מנת להדגישו ("בחרתי לעשות כך לא רק משיקול כלכלי, אלא גם משיקולים מוסריים ובריאותיים"). <p>פסיק ו-' החיבור:</p> <ul style="list-style-type: none"> כאשר מונים רשימת פריטים, הם יופרדו בפסיקים, פרט לאיבר האחרון שלא יופרד בפסיק ותיוסף לו ו' החיבור ("בקלמרי כלי כתיבה רבים: עפרונות, עטים ומחקים"). אם ו' החיבור נמצאת באמצע משפט לא יהיה לפניו פסיק, אך אם היא מחברת בין שני משפטים שונים (בכל משפט נושא ונשוא) יהיה לפניו פסיק, כמו לפני מילות קישור אחרות המחברות בין שני משפטים ("אני הולכת בכל יום למכולת, ורוכשת מוצרים כאוות נפשי" לעומת: "אני קונה במכולת תפוזים ותפוחים").
סימן שאלה	?	בא בסוף משפט שאלה או תמיהה. אין להרבות שימוש בסימן שאלה בחיבור.
מירכאות	"טקסט"	<ol style="list-style-type: none"> ציטוט (החייל אמר: "המדים גדולים עליי") שם פרטי של מקום, חברה, ספר... (הספר "פנג הלבן" הותיר עליי רושם רב). שימוש בסלנג (הילדים כינו אותנו בלעג "משקפופר") שימוש במטאפורה / השאלה (הילדים "גנבו" את ההצגה). ציון ההיפך מהכתוב, כדי להצחיק או ללגלג (הוא פשוט "גאון").
סוגריים	()	להפריד מילה, צירוף או משפט מרצף הקטע לצורך הבהרה, הערת שוליים, ביאור וכדומה. אין להרבות שימוש בסוגריים בכתיבה.
סימן קריאה	!	להבעת התרגשות, ציווי או תמיהה. מופיע בסוף משפט. אין להרבות שימוש בסימן קריאה בכתיבה.
נקודתיים	:	לפני ציטוט, לפני פירוט של מספר דברים, לפני דיבור ישיר הנמסר כלשונו.
גרש	'	קיצור למילה (וכו', עמ', מס'). בא אחרי האות האחרונה.

מתי משתמשים?	איך נראה?	סימן פיסוק
לראשי תיבות (בי"ס, בע"פ, כ"כ). בא לפני האות האחרונה. מומלץ לא להרבות בשימוש בראשי תיבות.	"	גרשיים
כשעולה צורך להפריד הפרדה יתרה בין חלקי המשפט.	-	קו מפריד
לציון תמיהה כאשר התשובה ידועה. כלומר, כשהשאלה רטורית. (מה, גם אתה מעשן?!). אין להרבות שימוש בסימן תמיהה בכתובה העיונית.	?!	סימן תמיהה

למה זה חשוב?

בוודאי נתקלתם ברשת במשפט הבא:

אני אוהב לבשל את משפחתי ואת חית המחמד שלי

די מחריד, לא?

ומה לגבי המשפט הבא:

אני אוהב: לבשל, את משפחתי ואת חית המחמד שלי.

המשמעות משתנה לחלוטין!

הפיסוק הוא חלק בלתי נפרד מהטקסט. מעבר לכך שהוא עוזר לנו בקריאה, פיסוק במיקום בלתי מתאים בכתובה עלול לשנות באופן מהותי את משמעות המשפט.

תרגיל - פיסוק

לפניכם משפטים שאינם מפוסקים כהלכה.
עליכם להוסיף סימני פיסוק בהתאם לכללי הפיסוק שלעיל.

1. בני הדור הישן אנשים שנולדו לפני המצאת המחשב סבורים כי למרות הקושי להתנהל ללא מחשב אין בו צורך ממשי
2. עיוורי צבעים נוטים לא להבחין בין צבע אדום לצבע ירוק כשעיוורי צבעים מבחינים ברמזור בכביש הם עלולים להתבלבל ולחשוב שהאור ברמזור ירוק בעוד שבמציאות הוא אדום
3. אמנזיה היא חוסר יכולת לזכור בין אם מדובר באמנזיה רטרוגרדית בה שוכחים את האירועים לפני האמנזיה ובין אם מדובר באמנזיה אנטרוגרדית בה שוכחים את האירועים שלאחריה מדובר במחלה שטרם יודעים כיצד לרפא
4. בריחת מוחות היא כינוי להגירה של אנשים בעלי השכלה לצורך מחקר ועבודה במדינות אחרות מצב הגורם לירידה באחוז המשכילים במדינת המקור וכך לירידה בתוצרת מדינה זו
5. לדידי אין לכנס ישיבות ארוכות באמצע היום היות שהדבר יוצר קטיעה של רצף העבודה אלא אם מדובר במצב חירום או בנושא שאינו סובל דיחוי רק כך תובטח סביבת עבודה יעילה
6. נושא זה מהווה את לב ליבה של מחלוקת רבת שנים החל מהמאה ה-14 ועד היום מדענים וחוקרים תוהים רבות בנוגע לתקפות נתונים אלה כך שלמרות הניסויים הרבים שנעשו בתחום טרם הושגה הסכמה
7. בנוסף בעוד שהראשון יוכל להיעזר בשירותי הבריאות הפרטיים למעקב מניעתית וגילוי מוקדם הן מאחר שסביר שהוא נתון בפיקוח רפואי טוב והן משום שמצבו הכלכלי מאפשר לו להגיב במהירות האחרון גם אם יגלה את הבעיה בזמן ייאלץ לפעמים להמתין כדי לגייס כסף לטיפול או שישתפק בפתרונות זולים וטובים פחות
8. טענה חשובה שעולה בנושא זה היא כי אין זה תפקידו של בית הספר לשאת בהוצאות הגבוהות הכרוכות במימון מופע הסיום הראוותני של התלמידים הוצאה כספית זו באה על חשבון תקציב החינוך של בית הספר המשמש את כל תלמידי בית הספר ולכן אין זה מוצדק לגזול אותו מכלל התלמידים בשל רצון של חלק מהם במופע סיום ראוותני שאין בו צורך
9. אם אכן תבוטל האפשרות לגבות כסף על שהייה בחופים פרטיים מספר החופים העומדים לרשות הציבור יגדל השימוש בהם יתרחב וכך גם הצפיפות בחופים הציבוריים שכיום מעיבה על השהות בחוף הים בעונת הקיץ החמה תפחת אף היא
10. האין הנאום המתקשר של נציגי השלטון זועק עבודה בעיניים לאור זאת ולאור כל האמור לעיל איננו יכולים לעמוד מנגד ולתת להם להמשיך בדרכם ללא תגובה

פתרונות

1. בני "הדור הישן", אנשים שנולדו לפני המצאת המחשב, סבורים כי למרות הקושי להתנהל ללא מחשב, אין בו צורך ממשי.
2. עיוורי צבעים נוטים לא להבחין בין צבע אדום לצבע ירוק. כשעיוורי צבעים מבחינים ברמזור בכביש, הם עלולים להתבלבל ולחשוב שהאור ברמזור ירוק, בעוד שבמציאות הוא אדום.
3. אמנזיה היא חוסר יכולת לזכור. בין אם מדובר באמנזיה רטרוגרדית, בה שוכחים את האירועים לפני האמנזיה, ובין אם מדובר באמנזיה אנטרוגרדית, בה שוכחים את האירועים שלאחריה, מדובר במחלה שטרם יודעים כיצד לרפא.
4. "בריחת מוחות" היא כינוי להגירה של אנשים בעלי השכלה לצורך מחקר ועבודה במדינות אחרות, מצב הגורם לירידה באחוז המשכילים במדינת המקור, וכך לירידה בתוצרת מדינה זו.
5. לדידי, אין לכנס ישיבות ארוכות באמצע היום, היות שהדבר יוצר קטיעה של רצף העבודה, אלא אם מדובר במצב חירום או בנושא שאינו סובל דיחוי. רק כך תובטח סביבת עבודה יעילה.
6. נושא זה מהווה את לב ליבה של מחלוקת רבת שנים: החל מהמאה ה-14 ועד היום מדענים וחוקרים תוהים רבות בנוגע לתקפות נתונים אלה. כך שלמרות הניסויים הרבים שנעשו בתחום, טרם הושגה הסכמה.
7. בנוסף, בעוד שהראשון יוכל להיעזר בשירותי הבריאות הפרטיים למעקב מניעתי וגילוי מוקדם - הן מאחר שסביר שהוא נתון בפיקוח רפואי טוב והן משום שמצבו הכלכלי מאפשר לו להגיב במהירות - האחרון, גם אם יגלה את הבעיה בזמן, יאלץ לפעמים להמתין כדי לגייס כסף לטיפול, או שיתפק בפתרונות זולים וטובים פחות.
8. טענה חשובה שעולה בנושא זה היא כי אין זה תפקידו של בית הספר לשאת בהוצאות הגבוהות הכרוכות במימון מופע הסיום הראוותני של התלמידים: הוצאה כספית זו באה על חשבון תקציב החינוך של בית הספר, המשמש את כל תלמידי בית הספר, ולכן אין זה מוצדק לגזול אותו מכלל התלמידים בשל רצון של חלק מהם במופע סיום ראוותני שאין בו צורך.
9. אם אכן תבוטל האפשרות לגבות כסף על שהייה בחופים פרטיים, מספר החופים העומדים לרשות הציבור יגדל, השימוש בהם יתרחב, וכך גם הצפיפות בחופים הציבוריים, שכיום מעיבה על השהות בחוף הים בעונת הקיץ החמה, תפחת אף היא.
10. האין הנאום המתקשר של נציגי השלטון זועק "עבודה בעיניים"? לאור זאת ולאור כל האמור לעיל, איננו יכולים לעמוד מנגד ולתת להם להמשיך בדרכם ללא תגובה.

שגיאות נפוצות בעברית

שימוש תקני	שימוש שגוי	הסבר	המילה / הביטוי
אדבר איתך כשאגיע (אדבר איתך כאשר אגיע). הילד שלובש את החולצה השחורה הוא אחי (הילד אשר לובש...).	אדבר איתך שאגיע.	ש = אשר; כש = כאשר (בזמן ש).	ש / כש
אם הולכים לסרט, אני בא / הלכתי עם דני לחנות.	עם תרצה, אבוא איתך / אלך עים אבא לע-בודה מחר / גדי הלך / אם ימימה להצגה.	אם היא מילת תנאי, עם = ביחד עם מישהו.	אם / עם
מחר אשלח לך תשובה.	מחר אני ישלח לך תשובה.	פעלים בגוף ראשון עתיד יתחילו באות אל"ף.	אני בעתיד
אעזור לך לצבוע את הקיר אם אסיים את שיעורי הבית / הילד אוכל במידה שתואמת את גילו. (המילה 'מידה' מציינת מידה).	אעזור לך לצבוע את הקיר במידה שאסיים את שיעורי הבית. (המילה 'מידה' מציינת תנאי).	במשפט תנאי אין לומר 'במידה ו' או 'במידה ש'. אין צירופים אלה כשרים, אלא כשהם באים לציין מידה ממש. פשוט אמרו 'אם'.	במידה ו / במידה ש
כל שנייה נמשכת נצח / הכביסה מדיפה ריח נפלא.	כל שניה מרגישה כמו נצח / החולצה מריחה נפלא.	דומם או "זה" לא יכולים להרגיש.	זה מרגיש לי
האם כדאי לי לקנות את הספר הזה? / אקנה את הספר כדי לרצות אותו.	כדי לך ללכת לטיול הזה.	כדי = למען משהו/ מישהו. כדאי = שווה לעשות.	כדי/ כדאי
היכנס הביתה / כנס את העובדים באולם הגדול.	כנס לכיתה מיד!	כנס הוא ציווי של בניין פיעל לנוכח (אתה) ומשמעו: אסוף, חבר: כנס ישיבה; הכנס הוא ציווי של בניין נפעל לנוכח (אתה) ומשמעו: בצע כניסה.	הכנסו / פנסו
אחחר לישיבה, הצומת פקוק לגמרי!	אחכה לך ליד הצומת הגדולה.	כל אלה הם בלשון זכר: צומת, גרביים, מכנסיים, עט, אופניים, משקפיים, מספריים.	זכר או נקבה?
לווייתי ממנו 20 ₪ (אם הוא נתן לי 20 ₪) / שאלתי ממנו את הרכב/ שכרתי ממנו את הדירה.	הלווייתי ממנו 20 ₪ (אם הוא נתן לי 20 ₪) / השאלתי ממנו את הרכב/ השכרתי ממנו את הדירה.	שימוש בבניין פעל (לווה) שאל/ שכר) - לתיאור האדם המעוניין בשירות. שימוש בבניין הפעיל (הלווה/ השאל/ השכיר) - לתיאור האדם המספק את השירות.	לווה/ הלווה; שאל/ השאל; שכר/ השכיר
לטאטא/ לוודא/ למלא/ לקנא	לטאטוט/ לוודות/ למלות/ לקנות	בפעלים שנגמרים ב-אל"ף נשמרת האל"ף גם בשם הפועל.	טאטא/ וידא/ מילא/ קינא

שימוש תקני	שימוש שגוי	הסבר	המילה / הביטוי
מאחר ש/ ייתכן ש/ הואיל ו/ היות ש	מאחר ו/ ייתכן ו/ הואיל ש...	שימו לב לצוות את האות הנכונה לכל אחת מהמילים	מאחר / ייתכן / הואיל / היות
פי עשרה/ פי שניים	פי עשר/ פי שתיים	לאחר מילת הכפל "פי" יופיע מספר בלשון זכר.	פי כמה?
אני אוהב אתכם	אני אוהב אותכם	אתכם!	אותכם או אתכם?
בת זוגי/ זוגתי	בת זוגתי	זוגתי = זו שאיתי. בת זוגי = זו שאיתי. בת זוגתי = כפילות מיותרת.	בת זוגי/ בת זוגתי
לא ייאמן!	לא יאומן כי יסופר	יאומן = יאמנו אותו. ייאמן = יאמינו לו.	לא ייאמן/ לא יאומן
בת - (בת מזל)	ברת (לדוגמה, ברת-מזל)	בר במשמעות של בן קיים רק בצורת הזכר.	בר/ ברת/ בת
לרכוב	לרכב	בדומה לפעלים "ללבוש" ו"לגדול" יש לומר "לרכוב".	לרכב או לרכוב?
לאן? / מאין?	להיכן? / לאיפה? / מהיכן? / מאיפה?	יש לומר לאן ולא לאיפה, מאין ולא מאיפה.	איפה / היכן
בית הבובות, מנהל בית הספר, ראש העיר	הבית בובות, המנהל בית ספר, הראש עיר	הסומך, ולא הנסמך, צריך להיות מיודע.	ראש העיר או הראש עיר?
טוב יותר	יותר טוב	המילה "יותר", תבוא תמיד אחרי שם התואר.	יותר טוב או טוב יותר?

דגשים נוספים בנושא הלשון

- זכרו כי חיבורכם צריך להלום **כתיבה עיונית** - יש לעשות שימוש **בעברית תקינה ולהימנע משימוש בסלנג** (אחלה, סבבה, טירוף וכו'), אלא אם הוא נועד להעביר רעיון מסוים ואז יופיע במירכאות ("אחלה").
- בטיעוניכם, **הימנעו משימוש בביטויים המעידים על מעורבות רגשית ואינם מהווים נימוק לוגי כגון:** "אני מאוד אוהב את זה" או "מפריע לי ש..".
- מנגד, מומלץ להשתמש בביטויים ענייניים כגון: "לדעתי", "להבנתי" וכו'...
- * שימו לב - המילה "לטעמי" אינה מביעה דעה או תפיסה, אלא רק טעם אישי ("לטעמי, שוקולד עדיף על פסטה").
- עשו שימוש **בשפה עשירה** - נסו להימנע מחזרה על אותו שורש או צירוף מילים, ולגוון בניסוחים. כדאי לשבץ מידי פעם **ביטויים או מטבעות לשון** - אך השתמשו בהם רק אם אתם בטוחים לגמרי בכוונתם ובכך שהם מתאימים ל הקשר בו השתמשתם בהם.
- מומלץ לעשות שימוש **במבנים תחביריים מורכבים** - כלומר, לנסות לשבץ פסוקיות בתוך משפטים. למשל:
- במקום "לדעתי, מכירת כרטיסי קולנוע במחירים גבוהים אינה מוצדקת בימינו. זאת, בין אם מוכרים את הכרטיסים לילדים ובין אם למבוגרים"
- ניתן לכתוב במשפט אחד מורכב: "לדעתי, מכירת כרטיסי קולנוע במחירים גבוהים, בין אם לילדים ובין אם למבוגרים, אינה מוצדקת בימינו".
- שימו לב - אין הפחתת ציון בגין שגיאות כתיב.

מימד התוכן

כללים לכתיבת חיבור

- **פסקה:** קבוצה של משפטים המאורגנים סביב **רעיון משותף אחד** (לכידות) ומתקשרים זה לזה בקשר **הגיוני** (סדר לוגי).
- **מבנה:** פסקה מורכבת משלושה חלקים מרכזיים: משפט פתיחה, גוף - משפטים תומכים, משפט סיום.
- **רצף וקישוריות:** המשפטים צריכים להיות מקושרים זה לזה בעזרת מילות קישור מתאימות כדי ליצור זרימה טבעית בקריאה.
- **הרחבה:** פסקה צריכה להיות מעובה, כאשר כל משפט מוסיף על קודמו. יש לפרט ולנמק את הרעיון המרכזי של הפסקה.
- **הימנעות מחזרות:** במקום "ישבתי על הספה כי היא היתה לי נוחה וכאב לי הגב ורציתי משהו נוח, אז ישבתי על הספה, שיהיה לי נוח", ניתן היה לכתוב: "כאב לי הגב ומצאתי מקום נוח על הספה".
- **סגנון/ לשון/ שפה:** משפטים ברורים, שימוש בסימני פיסוק, אוצר מילים מגוון, משלב לשון התואם שפה כתובה. כדאי להשתמש במבנים תחביריים מורכבים, אך יש להימנע ממשפטים ארוכים מדי ומסורבלים.

אז איך מתחילים?

כאשר אנו כותבים חיבור, הדבר החשוב ביותר הוא שתהיה לנו **טענה מרכזית** שאנו רוצים להביע. ברוב מטלות הכתיבה של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה תישאלו במפורש או בעקיפין מה דעתכם על סוגיה מסוימת. דעה זו היא הטענה המרכזית שלכם. כל חלקי החיבור מיועדים להסביר את הטענה המרכזית ולהוכיח אותה באמצעות נימוקים משכנעים ומפורטים. אם עליכם להביע דעה על סוגיה שלא ברור לכם מה דעתכם לגביה, **בחרו דעה מפורשת ככל הניתן** כטענה מרכזית לחיבור.

מבנה חיבור

כל חיבור כולל 3 חלקים עיקריים (שימו לב - לא 3 פסקאות, אלא 3 חלקים):

פסקת הפתיחה

מעניקה הקשר לחיבור כולו, ומכינה את הקורא לקראת הקריאה בו. בה נכללים:

- הנושא המרכזי של החיבור
- מדוע נושא זה דורש דיון?
- טיעונים: ניתן להציג את הטענה הכללית שלכם - **לא חובה, אך מומלץ לכלול אותה**. לחילופין ניתן להציג בצורה כללית את הטענות בעד ונגד מבלי לנקוט עמדה (במקרה זה יש לשים לב כי **חובה לנקוט עמדה בגוף החיבור או לפחות בסופו**). בכל מקרה הצגת הטענות צריכה להיות בסיסית, כיוון שהנימוקים והפירוט יופיעו בגוף החיבור.

יש להקדיש כ-5-7 שורות לפסקת הפתיחה.

גוף החיבור

גוף החיבור מורכב מכמה פסקאות. החיבורים שתידרשו לכתוב בבחינה הם קצרים יחסית, וצריכים לכלול כ-2-3 פסקאות בגוף החיבור. זכרו שכל פסקה מביעה **רעיון מרכזי אחד**. הפסקאות צריכות להיות **מסודרות באופן הגיוני** ולהיות **מקושרות זו אל זו**, כדי שתיווצר השתלשלות הגיונית וזורמת של טיעונים בחיבור. קישור הפסקאות נעשה באמצעות מילות הקישור שכבר הכרנו: מילות הוספה, סיבה, תוצאה, ניגוד, הדגמה וכו'. כדאי שהמשפט הראשון בכל פסקה גם יחבר אותה לפסקה הקודמת, וגם יהווה פתיחה לפסקה הנוכחית. משפטים כגון אלה נקראים **משפטי מעבר**.

יש להקדיש כ-6-10 שורות לכל פסקה.

פסקת הסיכום

זו "השורה התחתונה" של החיבור. בחלק זה יש "לאסוף" את כל הטענות השונים שהוזכרו למסקנות מסכמת באופן ברור ומתמצת. הטענה המרכזית צריכה להיות מנוסחת באופן מפורש בסיכום.

אורכה משתנה בהתאם לתוכנה, מומלץ להקדיש לה כ-3-7 שורות.

איך מתכננים חיבור?

למרות הזמן המועט שניתן בידינו לכתובת החיבור בבחינה הפסיכומטרית, חשוב מאוד לתכנן לפני שמתחילים לכתוב את החיבור. זה יחסוך לנו זמן בכתובת החיבור אחר כך, מאחר שלא ניאלץ לעצור לצורך תכנון תוך כדי הכתיבה. בנוסף לכך, ללא תכנון מקדים קשה לכתוב חיבור בעל מבנה טוב שבו הפסקאות מקושרות זו אל זו ומובילות למסקנה הסופית. התכנון גם מבטיח שלא נחרוג מכמות השורות המוקצית לנו לכתובת החיבור. **שימו לב! לתכנון החיבור אין להקדיש מעבר ל-5 דקות.**

שלבים בתכנון החיבור

- 1. העלאת רעיונות:**
העלו טיעונים ונימוקים בעד ונגד ובחנו אילו מהם אתם יכולים לבסס ולהרחיב בצורה טובה יותר גוף החיבור, וכן אילו טיעונים יכולים לסתור טיעונים אחרים. כמו כן, בחלק זה ניתן לחשוב על פתרונות אלטרנטיביים או על הסתייגויות.
- 2. קביעת הטענה המרכזית:**
בהתאם לטיעונים שהעלתם, בחרו את הטענה המרכזית לחיבור שלכם. לעיתים תדעו כבר מראש איזו עמדה ברצונכם לנקוט, אך עליכם לוודא שיש לכם מספיק טיעונים שמחזקים עמדה זו. אם תיווכחו כי יש לכם יותר טיעונים שמחזקים את העמדה המנוגדת - בחרו בה (ושימו את האגו בצד).
- 3. כתיבת ראשי פרקים:**
קבעו את מבנה החיבור שלכם: מה יהיה הנושא של כל פסקה ובאיזה סדר הן יופיעו.

דוגמה לתכנון חיבור

נניח שעלינו לענות על המטלה הבאה:

תלמידים ומורים רבים חשים כי הלימודים בבתי הספר התיכוניים כיום מוכוונים לקראת בחינות הבגרות. במקום ללמד באופן שיגרום לתלמידים להבין ולהפנים את החומר, המורים מלמדים את התלמידים איך לעבור את בחינת הבגרות, כך שבית הספר הופך ל"בית חרושת לציונים". כדי להתגבר על תופעה זו, הציעו לאחרונה כמה אישי ציבור לצמצם את מספר הבגרויות ל-3 בחינות בלבד - במתמטיקה, באנגלית ובהבנת הנקרא - ויתר המקצועות יילמדו מבלי שייבחנו עליהם בבחינות בגרות.

הביעו את דעתכם על ההצעה.

1. העלאת רעיונות:

בעד הצמצום:

- לימוד שלא יבוא מכפייה אלא מתוך בחירה יהיה אפקטיבי יותר.
- ייתכן שכיום תלמידים רבים לא מביעים עניין בלימודיהם משום שהלימודים נכפים עליהם או שאינם מתאימים להם (לכל אחד "נקודות חוזק" אחרות).
- תלמידים משננים בעל פה חומר לבחינות הבגרות ואחר כך לא זוכרים דבר.
- התלמידים עסוקים בבחינות הקוטעות את רצף הלמידה שלהם.

נגד הצמצום:

- רוב התלמידים לא ילמדו את החומר ברמה טובה מספיק אם לא יידרשו להיבחן עליו - בני נוער מעדיפים לעסוק בפעילויות אחרות כמו ללכת לים ולא ללמוד בבית הספר.
- בגיל התיכון ילדים עדיין לא יודעים מה יעניין אותם בעתיד, והם עלולים לזלזל במקצועות רבים שאחר כך אולי יצטרכו.
- כיום התלמידים נחשפים למגוון רחב של מקצועות (בין היתר הם צריכים לבחור מקצוע שבו ייבחנו ברמה מורחבת, מעבר למקצועות החובה) ומרחיבים את האופקים שלהם, בניגוד למצב בו יש רק שלושה מקצועות שחייבים ללמוד.

פתרון אלטרנטיבי:

שינוי מתכונת הבחינות והחלפת חלקן בעבודות, כך שהתלמידים יידרשו להבנה ולא רק לשינון.

2. קביעת הטענה המרכזית:

אנו רואים כי הטענות נגד ההצעה לצמצום מספר בחינות הבגרות יותר מבוססים וכן יש לנו פתרון אלטרנטיבי, ולכן נחליט שהטענה שלנו בחיבור היא שלא כדאי לקבל הצעה זו, ונציע את הפתרון עליו חשבנו.

3. תכנון ראשי פרקים:

- **פתיחה:** הבעיה אמיתית, אך הפתרון אינו צמצום מספר בחינות הבגרות.
- אם התלמידים לא ילמדו מתוך כפייה, רצונם ללמוד יגבר והלימוד יהיה אפקטיבי יותר; הם לא זוכרים הרבה משינון החומר.
- **סתירת טענות הנגד - המטרה לא תושג:** תלמידים לא ירכשו יותר ידע, אלא יעסקו בפעילויות אחרות כמו ללכת לים במקום ללמוד.
- **יתרונות המגוון - מגוון הבחינות מוביל להרחבה של האופקים ולפתיחת דלתות גם למקצועות שבגיל התיכון התלמיד לא יודע שמעניינים אותו.**
- **סיכום -** ההצעה אינה מועילה. פתרון אלטרנטיבי: שינוי מתכונת הבחינות והחלפת חלקן בעבודות כך שהתלמידים יידרשו להבנה ולא רק לשינון.

איך מפתחים רעיונות בפסקה?

1. בחירת טיעון

בחרו את הטיעון שאותו אתם רוצים להציג, בהתאם לתכנון החיבור שביצעתם כבר.

2. ניסוח הטיעון

נסחו את הטיעון שלכם בצורה בהירה, כך שלקורא יהיה ברור שטיעון זה מייצג את דעתכם האישית.

אם אתם מתקשים לנסח את הטיעון, נסו לענות לעצמכם על השאלות הבאות:

1. על מה מדובר?
2. מי נפגע מדבר זה ומי מרוויח ממנו?
3. מה ההשלכות העתידיות של דבר זה?
4. מדוע דבר זה קיים/מתרחש?

אין חובה לשבץ את הטיעון בתחילת הפסקה, אפשר גם להציגו כמסקנה מתבקשת העולה מן הדברים שנכתבו בפסקה.

3. עיבוי הטיעון

חשבו על דרכים להרחיב את הטיעון - כדי לשכנע את הקורא בצדקת טענותיכם, לא מספיק להציג טיעון, אלא עליכם להסביר למה הוא מוצדק:

1. הציגו דוגמאות נקודתיות או כלליות שיכולות לתמוך בטיעון.
2. הסבירו מונחים בהם אתם משתמשים.
3. תארו השתלשלות של אירועים שמובילה למצב מסוים שהוא רצוי/לא רצוי.

דוגמה לחיבור שנכתב בהתאם לתכנון:

5 בפגישה אבית הספר התיכון, התלמידים נחשפים לשיטת אימוץ לונה מצו לפיכרו
 הלנות האימודים בקודמות: "אימוץ מוכוון מטרה", באומר, אימוץ למטרות היא
 אפילו בהחיות הבגרות. רבים טוענים כי שיטת אימוץ זו מתמקדת רק בלינו
 מידע ל"נכסה" על התלמידים אלא אפילו בחיורה, ועל כן מציפים אצמזם את
 מספר בגריות בחובה א-3 בחינות באבד: מתמטיקה, אנגלית ופנת הנקרא,
 כאלר על יתר המקצועות לא ייבחנו התלמידים כאל בהחיות הבגרות.

10 התומכים בצמזום הבגרות טוענים כי במזב הנכחי, בו יל בגריות רבות
 למודרות בחובה אלא תמיד, התלמידים אומדים מקצועות רבים לאינ
 מצינים אותם כאל. במזב צב תלמידים רבים חלים למזום בליצורים מסוימים,
 דבר לגורם ארם אפלקיץ פחות באימוץ, אפילו פחות וכן אימוץ צב אינו
 אפקטיבי. בנוסף, יש לזכור כי אלא אחד תכונות אופי לונות ומחומים אחרים
 בהם פוא יומי "חזק" או "חל", וכאלר נכסה על תמיד אלא נולא לפוא
 לא מתניין בו ובנוסף לא מצויו בו, נוצר אצלו תסכול, ופאוטיביציה לו
 אפלקיץ באימודים יודת אף יותר. כמו כן, באימוץ אבחיות הבגרות כולל לינו
 15 לא חומי רב בצמן קצרי, לינו אר אינו מפור אמיד "אמיתית", לכן אראיפ,
 ניתן אראות כי התלמידים לוכמים במורה את רוב פחומי לאמדו בדק צו.

20 עץ צאת אני סבורה כי אבחיות הבגרות יתרונות רבים למצדיקים את קיומן.
 ראית אם אכן יבולו רוב החיות הבגרות ומקצועות רבים לא יבוו חלק
 משמותי מתודת הבגרות בדבר יביא דוקא אמזב בו פאוטיביציה ארם אלא
 תרד, ולא אריפ. בתקופת התיכון רוב התלמידים משוועים לצמן פנוי אומ פם
 מנצלים אביויים חברתיים ופילויות מפות אחרות אם לא ייכפו עליפם אנצל את
 צמן אאימודים, מעטים התלמידים לינקטו יוצמה, ילבו אלא ולא יתפתו אדברים
 אחרים. ככ לפמורה המבוקלת - הפואת פאוטיביציה לו התלמידים אלא - לא

תולג על ידי צמצום בבגרות.

25 צאת ועוד, ילנה חליבות גדולה לעובדה להתמידים נבחנים במספר מקצועות
 רוח: מאון במקצועות מאסר לתמיד אכוחי את באוסקים ואפיושלך אתחומים
 רבים. ייתכן לחלק מהמקצועות לא יצנינו כל תמיד בלב צה, אך בבקלי
 צה יל אצכור לני דברים - פראלון, כי תמיד לא יכיל אדעת אילו מקצועות
 מצנינים אותו כל עוד לא בתנסה באימוד מצמיק לרפס, כפי שנעשה במהלך
 30 פתיכון. פאימוד פמאון דווקא מאסר לתמידים אפחילט בצורה טובה יותר
 מה מצנין אותם ובאילו מקצועות יתמקדו בעתיד. בדבר פנוסף פוא כי
 תמיד עלול לנות את דעתו בעתיד אפחילט לבריזוןו אאמוד מקצוע לבעיכון
 נחלב בעיניו כמשמס. אם בתמיד נבחן במקצוע צה בבגרות פוא יוכל אגלת
 אאימודים אבופים בתחום צה. כך בחינת בבגרות משאירה לתמידים "דלת
 40 פתוחה" אאימודים אבופים בתחומים רבים.

אפיכ, אני רואה חליבות גדולה בקיום בחינות בבגרות במקצועות רבים. עם
 צאת אני מסכימה כי ליטת פאימוד פנוכחית פכאלתה בחלק מהמקצועות לינון
 אל חומר רב, אינה מפווה "אמידה אמיתית". על כן, פייתי ממליצה למקצועות
 אלו יידרשו להתמידים אפגיל עבודת מסכמת לתכיל חקר ואימוד מצמיק אל
 45 נושא מסוי, במקום לייבחון עליו בבחינת בגרות. כך, בתמידים לא יוותרו
 על מקצועות חלופים, ובד בבד יצכו לאמידה משמעותית יותר.

הצעות למבנה החיבור

כאמור, אין מבנה אחד נכון לכתיבת חיבור, אך אנו מציגים בפניכם שני מבנים מומלצים לכתיבת החיבור, בהם תוכלו להשתמש:

מבנה ב	מבנה א
<p>פתיחה (ראו הצעות)</p>	<p>פתיחה (ראו הצעות)</p>
<p>נימוק מנוגד לדעתי והפרכתו ("יש הסבורים כי...", "המתנגדים ל... טוענים כי...")</p>	<p>נימוק 1 התומך בדעתי ("לדעתי", "מטרתו של XXX היא...", "בראש ובראשונה יש לזכור כי...")</p>
<p>נימוק 1 התומך בדעתי ("עם זאת, אני סבור כי...", "על אף מורכבות הטעונוים הנ"ל אני חושבת כי...")</p>	<p>נימוק 2 התומך בדעתי ("כמו כן, ", "יתר על כן...", "בנוסף לכך...", "יתרה מזאת...")</p>
<p>נימוק 2 התומך בדעתי ("כמו כן, ", "יתר על כן...", "בנוסף לכך...", "יתרה מזאת...")</p>	<p>נימוק מנוגד לדעתי והפרכתו ("מנגד, יש הטוענים כי...", "בניגוד לעמדות המוצגות מעלה, יש שיאמרו...")</p>
<p>סיכום (ראו הצעות)</p>	<p>סיכום (ראו הצעות)</p>

הצעות לפתיחת הסיכום:

"לסיכום"
"לפיכך"
"בהסתמך על כל האמור לעיל"
"לאור דברים אלו"
"אם כן, ניתן לראות כי..."

הצעות לפתיחת החיבור:

"חדשות לבקרים אנו שומעים על..."
"בעת האחרונה הועלתה הצעה..."
"שוו בנפשכם סיטואציה בה..."
"לאחרונה הועלה לסדר היום חוק חדש
הקובע כי..."
"בשנים האחרונות אנו עדים למקרים
רבים בהם..."

הערכת החיבור

הקריטריונים הנבדקים על-ידי בודקי החיבורים

תוכן:

רעיון מרכזי/ ציר רעיוני ברור	ציון נמוך יקבל חיבור שבו אין רעיון מרכזי או ציר רעיוני ברור, או שהקשר בין תוכן החיבור לבין המטלה הוא קלוש. ציון גבוה יקבל חיבור שבו הרעיון המרכזי מפותח ומבוסס היטב.
עושר תוכני	ציון נמוך יקבל חיבור שמכיל תוכן דל - רעיונות מועטים, טיעונים בלתי משכנעים, דוגמאות לא מתאימות, הסברים לא מספקים. ציון גבוה יינתן לחיבור עשיר בתוכן - רעיונות מפותחים, הסברים מלאים, טיעונים מגוונים ומשכנעים, דוגמאות מתאימות.
מיקוד ולכידות	חיבור שלא שומר על רצף רעיוני, המכיל קפיצות מעניין לעניין ויש בו חזרות מיותרות יקבל ציון נמוך. חיבור השומר על רצף רעיוני ומציג בצורה מדויקת וממצה את הקשרים בין הרעיונות המופיעים בו, יזכה את כותבו בציון גבוה.
חשיבה ביקורתית	חשיבה ביקורתית באה לידי ביטוי בהגדרה מדויקת של הסוגיה, הבחנה בין דעה לעובדה, בחינה של סוגיות מכמה נקודות מבט והתמודדות עם עמדות מנוגדות. ביטוי חסר או מועט לחשיבה כזו יגרור ציון נמוך. ביטוי מרשים לחשיבה כזו יזכה את הכותב בציון גבוה.

לשון:

בהירות	לשון דלה או עילגת תזכה בציון נמוך. לשון בהירה, קולחת ועשירה תזכה את הכותב בציון גבוה.
ניסוח שהולם כתיבה עיונית	כפי שהזכרנו בתחילת השיעור, בכתיבה עיונית הטקסט צריך להיות ענייני, שיטתי וביקורתי. ככל שהניסוחים בחיבור יהלמו יותר כתיבה עיונית, כך הציון יהיה גבוה יותר.
שימוש סמנטי	שימוש סמנטי לקוי במילים יגרור ציון נמוך. שימוש סמנטי מדויק במילים יזכה בציון גבוה. במילים אחרות - מילים וביטויים צריכים להופיע בהקשר הנכון והמדויק שלהם. אם אינכם בטוחים במשמעות ביטוי או מילה, הימנעו משימוש בהם.
דקדוק ותחביר	שגיאות בדקדוק ובתחביר יביאו להפחתת ציון.
מבנים תחביריים	שימוש במבנים תחביריים בסיסיים בלבד יגרור ציון נמוך. כדי לקבל ציון גבוה, יש להשתמש במבנים תחביריים מורכבים ומגוונים התורמים לעושר הלשוני.
אמצעים לשוניים לארגון הכתוב	שימוש במילות קישור, משפטי מעבר, חלוקה לפסקאות. היעדר אמצעים לשוניים כאלה או שימוש לקוי בהם יולידו ציון נמוך. שימוש נרחב באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב יזכה את הכותב בציון גבוה.

הערות נפוצות העולות מתוך בדיקת חיבורים

תוכן

1. לעיתים **ניסוח המטלה** הוא כללי מאוד, אך זכרו - בסופו של דבר, בכל חיבור אתם נדרשים להביע את דעתכם ולא להציג את הנושא בצורה ניטרלית.
2. **פיתוח הטענות**: בבואכם לנמק את טענותיכם, צאו מנקודת הנחה כי לקורא אין ידע מוקדם בנושא, ועל כן, עליכם להסביר בצורה מקיפה את טענותיכם ולא להניח הנחות מוקדמות.
3. **שימוש בידע כללי**: אם אתם רוצים לשלב ידע כללי בחיבור זה מבורך - אך אל תמציאו מחקרים או אירועים שלא קרו, ואם אינכם זוכרים את הפרטים במדויק, עדיף לכתוב בצורה כללית ולא להכניס פרטים שאינם מדויקים בוודאות.
4. **בלבול בין דעה לעובדה**: לעתים בעת הכתיבה יכול להיווצר בלבול בין דעה לעובדה. שימו לב כי כאשר אתם מציינים דעה שלכם או של אחרים, אתם מקפידים להסתייג ולהבהיר כי אין מדובר בעובדה. למשל, אין לכתוב משפטים כדוגמת: "כיום, אין חולק על כך שהחינוך הביתי טוב מחינוך בכיתות לימוד רגילות".
5. **תכנון הכתיבה** הוא חלק חשוב מאוד! אין צורך להקדיש לו יותר מ-5 דקות, אך חשוב שתבנו לעצמכם מבנה מסודר לחיבור כדי שתדעו מה הנושא המרכזי בכל פסקה שתכתבו. תכנון זה מונע חוסר לכידות, ושומר על רצף וקשר לנושא המרכזי בחיבור (ראו עמוד 24)

לשון

1. **פיסוק** שאינו בהתאם לכללים ושימוש לא נכון ב-'ו' החיבור (ראו כללים בעמוד 16).
2. **שימוש במילות קישור ומשפטי מעבר**: וודאו מה בדיוק הקשר בין שני החלקים שאתם מקשרים ורק אז בחרו את מילת הקישור או המשפט המתאים (ראו עמוד 12).
3. **שימוש סמנטי** לא נכון במילים וביטויים, למשל: "ילודה מוקדמת" במקום "לידה בגיל צעיר".
4. **חזרות**: הקפידו להימנע מחזרה על תוכן במילים אחרות או לחזור על אותן מילים באותו משפט או במשפטים רצופים. הדבר עלול לפגום בציון המתייחס למידת עושרכם הלשוני, כמו גם ברמת התוכן - הוא מעיד על חוסר יכולת להציג רעיון בצורה תמציתית וברורה.
5. **עושר לשוני**: בחיבור מומלץ לעשות שימוש בשפה עשירה ובניסוחים מורכבים אך זכרו - עשו בהם שימוש רק אם אתם יודעים איך! אל תנסו להתחכם, תמיד עדיף לכתוב בשפה פשוטה וברורה מאשר בשפה מורכבת שלעתים מלווה בשגיאות דקדוקיות ותחביריות.
6. **התאם דקדוקי**: חשוב להקפיד על התאמה בין הפועל לשם העצם אליו הוא מתייחס (הילדים "הולכים" ולא "הולכות"). טעויות בנושא זה קורות בעיקר במשפטים בהם הפועל ושם העצם רחוקים זה מזה במשפט, ואז אנו נוטים לשכוח למי מתייחס הפועל. כמו כן, חשוב להקפיד על התאם דקדוקי בין שם עצם למספר ("שתי דעות" ולא "שני דעות") ובין שם עצם לשם תואר ("יתרונות בולטים" ולא "בולטות").

תרגיל ניתוח פסקאות

פסקה מספר 1:

מצאו כמה שיותר בעיות בפסקה שלהלן:

אדצתי, פילדים בימינו פרבה יותר מסומחים מפילדים לא פרבר, וכן צריק אמת ארם ארלטמל גאלפונק ניידים. פרבה פורים פיום מסחדים לפילדים לרם ילמלו גאלפון נייד בימינו אלא אנו רואים לפיום ילדים כר באיל בית ספר יסודי כר יכולים ארלטמל במחלב ובכל מיני סואים לא טכנולוגיות ופולים את צה בצורה טובה מאוד. אכן, אדצתי פם מספיק גללים, ולא צריק אמנוץ מרם לימול גאלפון פנייד. יל אנלים לחולבים לצה יצור ילדים נצק, אלא אני לא מסכימה איתם כאל. כנראה לאנלים ארם לא מבינים כמה טוב ילדים מבינים פיום טכנולוגיות ובראץ לימנו ילדים גאלפונק ניידים פם באנלים פאלו יביו לפילדים מסתדרים טוב מאוד פם גאלפונק פאלו יכולים אפלות ברם לימול מולכל ובטח לא צריק אמנוץ מרם ארלטמל גאלפון נייד פם רוצים.

בעיות אפשריות:

- ניסוחים לא תקינים - "הילדים של העבר", "יצור לילדים נוק".
- המשפט השני מסורבל מאוד, יש חזרה על המילים "היום"/ "בימינו" וחזרה על המילה "כבר", חסרים סימני פיסוק.
- חזרה על רעיונות - הרעיון שיש אנשים שמפחדים שילדים ישתמשו בטלפון הנייד; הרעיון שילדים כיום מבינים טכנולוגיות ולכן הם יכולים להשתמש בטלפון הנייד; הרעיון שצריך לתת לילדים להשתמש בטלפון נייד (= לא למנוע מהם להשתמש בו).
- רעיונות שאינם מפותחים - בשום מקום לא מוסבר למה ההורים מפחדים לתת לילדים להשתמש בטלפון נייד, למה אנשים מפחדים שהטלפון הנייד יגרום לילדים נוק, או מדוע העובדה שילדים יודעים להשתמש בטכנולוגיות צריכה להרגיע את מי שמפחד מכך. במקום זה נאמר "אני לא מסכימה איתם כלל". ברור לנו כבר שהכותבת אינה מסכימה, אך אין היא טורחת להפריך את טיעוני המתנגדים לעמדתה.
- פיסוק - חסרים פסיקים במקומות רבים. למשל, "כנראה שאנשים אלה לא מבינים כמה טוב ילדים מבינים היום טכנולוגיות, וברגע שיתנו לילדים טלפונים ניידים, גם האנשים האלו יבינו שהילדים מסתדרים טוב מאוד עם הטלפונים הללו, יכולים לעשות בהם שימוש מושכל, ובטח שלא צריך למנוע מהם להשתמש בטלפון נייד אם הם רוצים."

פסקה מספר 2:

מצאו כמה שיותר בעיות בפסקה שלהלן:

כל מי שפוגש בשמעון מבין מיד כי מדובר באיש מרשים. עיניו הטובות והחכמות, חיוכו הנעים, לחיצת ידו המזמינה - כל אלה מעידים על אישיותו המיוחדת. אולם, לא רבים יצליחו לזהות בשמעון הקשיש את איש המחותר הנועז שהיה בימי צעירותו, שהרי עיניו הטובות, חיוכו, לחיצת ידו והאווירה המזמינה והאוהדת שהוא משרה על סובביו, הם בדיוק התכונות הייחודיות שאפשרו לו אז לשמש כמרגל. הוא חצה את קווי הגבול של מולדתו, אימץ לעצמו זהות זרה והעביר למחותרת האפגאנית ידיעות מדויקות וסודיות משטח האויב לעתים אף מתוך בתיהם של מנהיגי המדינות השכנות, ידיעות שאיש מלבדו לא יכול היה להשיג. זו הסיבה שבחרתי לתעד את קורות חייו של סבא שלי, שמעון, בביוגרפיה.

בעיות אפשריות:

ניסוחים בלתי תקינים/ אינם תואמים את הכתיבה העיונית - "ישר מתרשם", "אחלה לחיצת יד", "שמעון הזקן המרשים הזה".

"שפה רזה" - "מתחפש שם למישהו אחר", "ממש מתוך הבתים", "בגלל זה רציתי לכתוב".

חוסר עקביות - "הידיעות האלה" / "הידיעות האלו".

פתרון - פסקה "משופרת" בעלת משלב לשוני גבוה יותר ומבנים תחביריים מורכבים:

כל מי שפוגש בשמעון מבין מיד כי מדובר באיש מרשים. עיניו הטובות והחכמות, חיוכו הנעים, לחיצת ידו המזמינה - כל אלה מעידים על אישיותו המיוחדת. אולם, לא רבים יצליחו לזהות בשמעון הקשיש את איש המחותר הנועז שהיה בימי צעירותו, שהרי עיניו הטובות, חיוכו, לחיצת ידו והאווירה המזמינה והאוהדת שהוא משרה על סובביו, הם בדיוק התכונות הייחודיות שאפשרו לו אז לשמש כמרגל. הוא חצה את קווי הגבול של מולדתו, אימץ לעצמו זהות זרה והעביר למחותרת האפגאנית ידיעות מדויקות וסודיות משטח האויב לעתים אף מתוך בתיהם של מנהיגי המדינות השכנות, ידיעות שאיש מלבדו לא יכול היה להשיג. זו הסיבה שבחרתי לתעד את קורות חייו של סבא שלי, שמעון, בביוגרפיה.

בשני הדפים הבאים מובאים לפניכם דפי ההערכה בהם משתמשים בודקי החיבורים לצורך הערכת החיבור. מומלץ לקרוא ולהתרשם. לאחר כתיבת חיבור, תוכלו לנסות להעריך את חיבורכם בהסתמך על דפים אלו.

הנחיות של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה למעריכי החיבורים:

תוכן					
1 - חלש מאוד	2 - חלש	3 - בינוני נמוך	4 - בינוני גבוה	5 - טוב	6 - מעולה
אין רעיון מרכזי או ציר רעיוני ברור, או יש זיקה מועטה של תוכן החיבור אל המטלה	רעיון מרכזי או ציר רעיוני לא מבוסס ולא מפותח, או זיקה לא מספקת של תוכן החיבור אל המטלה	רעיון מרכזי או ציר רעיוני שהביסוס והפיתוח שלו מוגבלים, או זיקה לא מלאה של תוכן החיבור אל המטלה	רעיון מרכזי או ציר רעיוני מבוסס ומפותח בצורה טובה למדי	רעיון מרכזי או ציר רעיוני מבוסס ומפותח כהלכה	רעיון מרכזי או ציר רעיוני מפותח ומבוסס באופן יוצא דופן
התוכן דל	פיתוח דל של הרעיון, או קשר מועט בין הרעיון לפיתוחו	קשר לא חזק דיו בין הרעיון לפיתוחו (הסברים לא מספקים, טיעונים לא משכנעים או דוגמאות לא מתאימות)	פיתוח רלוונטי לרעיון (הסברים מספקים ברובם, טיעונים משכנעים למדי, דוגמאות מתאימות)	פיתוח רלוונטי ועשיר של הרעיון (הסברים מלאים, טיעונים משכנעים, דוגמאות מתאימות)	פיתוח רלוונטי, מעמיק ועשיר של הרעיון (הסברים מלאים, טיעונים משכנעים ומגוונים, דוגמאות מתאימות)
היעדר מיקוד ולכידות (קפיצות מעניין לעניין ללא כל שמירה על רצף רעיוני, חזרות מיותרות)	בעיות קשות במיקוד ובלכידות (שמירה מועטה על רצף רעיוני, חזרות מיותרות)	המיקוד והלכידות מוגבלים למדי (שמירה מועטה על רצף רעיוני)	התוכן ממוקד ולכיד למדי (שמירה על רצף רעיוני לאורך רוב החיבור, הצגה מדויקת בדרך כלל של הקשרים בין הרעיונות שבחיבור)	התוכן ממוקד ולכיד (שמירה על רצף רעיוני לאורך כל החיבור, הצגה מדויקת של הקשרים בין הרעיונות שבחיבור)	התוכן ממוקד ולכיד ביותר (שמירה על רצף רעיוני לאורך כל החיבור, הצגה מדויקת וממצה של הקשרים בין הרעיונות שבחיבור)
אין ביטוי לחשיבה ביקורתית*	ביטוי מועט ביותר לחשיבה ביקורתית*	ביטוי מועט למדי לחשיבה ביקורתית*	ביטוי לחשיבה ביקורתית*	ביטוי מרשים לחשיבה ביקורתית*	ביטוי מרשים מאוד לחשיבה ביקורתית*

* הגדרה מדויקת של הסוגיה, הבחנה בין דעה לעובדה, בחינה של סוגיות מכמה נקודות מבט, התמודדות עם עמדות מנוגדות.

לשון

1 - חלש מאוד	2 - חלש	3 - בינוני נמוך	4 - בינוני גבוה	5 - טוב	6 - מעולה
הלשון עילגת ודלה במיוחד	הלשון דלה ואינה בהירה	הלשון אינה בהירה דיה	הלשון בהירה למדי	הלשון בהירה וקולחת	הלשון בהירה, קולחת ועשירה
ניסוח שאינו הולם כלל כתיבה עיונית	ניסוח שברובו אינו הולם כתיבה עיונית	ניסוח שבמקומות לא מעטים אינו הולם כתיבה עיונית	ניסוח ההולם ברובו כתיבה עיונית	ניסוח ענייני ההולם כתיבה עיונית	ניסוח ענייני ההולם כתיבה עיונית
דוגמאות רבות לשימוש סמנטי לקוי במילים	דוגמאות לא מעטות לשימוש סמנטי לקוי במילים	דוגמאות מעטות לשימוש סמנטי לא מדויק במילים	שימוש סמנטי מדויק ברובו במילים	שימוש סמנטי מדויק במילים	שימוש סמנטי מדויק במילים
שגיאות רבות בדקדוק ובתחביר	דוגמאות לא מעטות לשגיאות דקדוק או תחביר	דוגמאות מעטות לשגיאות דקדוק או תחביר	דוגמאות בודדות בלבד לשגיאות דקדוק או תחביר	דקדוק ותחביר תקינים	דקדוק ותחביר תקינים
שימוש במבנים תחביריים בסיסיים ביותר	שימוש במבנים תחביריים לא מורכבים ולא מגוונים	שימוש במבנים תחביריים לא מורכבים ולא מגוונים בדרך כלל	דוגמאות ספורות לשימוש הולם במבנים תחביריים מורכבים למדי	דוגמאות רבות לשימוש הולם במבנים תחביריים מורכבים	שימוש נרחב במבנים תחביריים מורכבים ומגוונים, התורמים למשמעות הכתוב
היעדר אמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב, או שימוש לקוי באמצעים כאלה*	דוגמאות מעטות ביותר לשימוש באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב, או שימוש לקוי ברובו באמצעים כאלה*	דוגמאות מעטות לשימוש באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב, או דוגמאות מעטות לשימוש לקוי באמצעים כאלה*	דוגמאות לא מעטות לאמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב*	דוגמאות רבות לשימוש באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב*	שימוש נרחב באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב*

* מילות קישור, משפטי מעבר, חלוקה לפסקאות.

תרגילי כתיבה

כעת, נדגים וננתח חיבורים שנכתבו במציאות על ידי תלמידים. לפניכם שתי מטלות כתיבה, כשלאחר כל אחת מהן מופיעים 3 חיבורים לדוגמה - שני חיבורים של תלמידים ברמות שונות בתוספת הערכה, וחיבור אחד שאנו מציעים, שנכתב ברמה גבוהה. הניתוח שמופיע בסוף החיבורים זהה באופיו לניתוחים אותם כותבים מעריכי המטלות של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

מטלת כתיבה ראשונה - 3 דוגמאות

בפרק זה מטלת כתיבה.

הזמן המוקצב הוא 30 דקות.

קראו בעיון את המטלה וכתבו את החיבור על גיליון הכתיבה. אורך החיבור הנדרש - 25 שורות לפחות. אין לחרוג מן השורות שבגיליון. אם אתם זקוקים לטייטה, השתמשו במקום המיועד לכך בחוברת הבחינה (הטייטה לא תיבדק). לא תוכלו לקבל גיליון כתיבה נוסף או להחליף את גיליון הכתיבה שבידיכם. כתבו **בעברית בלבד**, בסגנון ההולם כתיבה עיונית והקפידו על ארגון הכתוב ועל לשון תקינה ובהירה. כתבו את החיבור בעיפרון בלבד, והקפידו על כתב יד ברור ומסודר. אתם רשאים להשתמש במחק.

לאסלו פולגאר חנך את שלוש בנותיו להיות ילדות פלא. סוזן פולגאר, בתו הבכורה, היתה בת 4 כשזכתה באליפות בודפשט בשחמט לילדות עד גיל 11, ובת 12 כשזכתה באליפות העולם לבנות עד גיל 16. גם בני הזוג דרמון משקיעים את כל מרצם ומשאביהם בחמישה מיזמים - חמשת ילדיהם. ההורים איתרו אצל כל אחד מהילדים נטייה בולטת, כישרון או תשוקה לתחום מסויים, ואת התחום הזה הם מטפחים ללא גבולות: קונים את כל הציוד, משקיעים במורים הטובים ביותר ומספקים את התנאים המושלמים להצלחתם. כך הם "מייצרים" אדריכלית (בת 21), אלוף טריאתלון (בן 18), שדרנית רדיו (בת 15), אנימטור (בן 13) וסוחר בבורסה (בן 12).

האם לדעתכם על הורים לדרבן את ילדיהם לגבש קריירה בגיל צעיר?

הצעה ראשונה למטלת חיבור - נכתבה על ידי תלמיד

בזידן הנכחי, פורים יכולים אפלקיץ את כל מרצם ומלאביהם
ביאדיהם וכל צאת על מנת אגרום אדם אסתח קריירה מצליחה כהר מאיל צעיר.

בזקבות הצניין, עולה דיון סוצי בנואץ אפאם נכון או לא נכון אפורים אדחוק
את יאדיהם אגהל קריירה באיל צעיר? בתמאכים באיבול קריירה באיל צעיר
טוענים כי בדבר יכול אצור מאוד אילדס בצעיר הזת בתמודדות עם אחזים, 5
צאת וצוד, כאלר אילד ישנפ קריירה מצליחה, כולר פליסוט ללו עולה וסבי
אפניו ליביה נצר אלר לא יגרר אמעלים יאדותיים כחבריו.

פיבט נוסף מצד בתמאכים הוא לפילד מאלים את עצמו דוק בתחביב וכך
ממש את הפוטנציאל לבו. ואסיכום ממאיצים אפורים אתם אילדיהם אחוות פילגים
טובים ופצאחות. 10

פמתאדים אקריירה באיל צעיר טוענים לגם אם פילד טוב בדבר מסוים ומתצניין
בו, אין מה אמבר ואדחוק אותו איבול קריירה,
נפסוכו, יל אבראות אילד דברי צניין נוספים ואתם או אפתסות בתחומים שונים.
בצורה זו, פילד בבגרותו, יביה גלל יותר וידץ באיזה כיוון הוא רוצב אצצוד,
מאבד צאת יל אילד חיים לאמים אבניית בקריירה ונטילת אחריות אבופה, באיל 15
כה צעיר יל אפסלר אילד אחוות חוויות חיוביות ושליליות כלל חבריו מאחר וצו
תקופה בחיים לא תחזור.

ניתן אראות כי יל גילות שונות בנואץ איבול קריירה באיל צעיר כי אפורים
חלוב לפילד יצאיו. כל פורפ באילתו, סולל אילד את המסלול אפצחה לטוענתו
פיא פטובה ביותר. 20

חשוב לבחון פאק פילד באמת מוכן ורוצה את פקריינד באילו, או לפאק
מדובר בפלאכות של חאוס פילדות לא פואלס פל ידי פבורים.

הערכת מימד התוכן

בפתיחת החיבור הכותבת מציגה את הרעיון המרכזי באופן כללי (הורים יכולים להשקיע רבות בפיתוח הקריירה של ילדיהם) ומיד אחר כך את השאלה המרכזית (האם נכון לעודד את הילד לגבש קריירה בגיל צעיר). החיבור רצוף חזרות מיותרות על הצגת השאלה והחזרות פוגעות במיקוד ובלכידות שלו. נוסף על כך, ישנם טיעונים שנראים שרירותיים ואינם זוכים לביסוס ראוי או לפיתוח כלשהו ("כאשר לילד ישנה קריירה מצליחה, כושר זה שיפוט שלו עולה וסביר להניח שיהיה נער אשר לא יגרר למעשים ילדותיים כחבריו" - שורות 6-7). החיבור מסתיים ברעיון שאינו זוכה להתייחסות לאורך החיבור כולו ולכן נראה גם הוא שרירותי ("חשוב לבחון האם הילד באמת מוכן ורוצה את הקריירה בגילו, או שהאם מדובר בהשלכות של חלום הילדות שלא הוגשם על ידי ההורים" - שורות 21-22).

ציון תוכן - 3 (בינוני-נמוך)

הערכת מימד הלשון

לשון החיבור אינה בהירה דייה (למשל, "בעקבות העניין, עולה דיון סוער בנוגע להאם נכון או לא נכון להורים לדחוף את ילדיהם לגבש קריירה בגיל צעיר?", שורות 3-4). יש בחיבור דוגמאות לשגיאות דקדוקיות ותחביריות (למשל, "מלבד זאת, יש לילד חיים שלמים לבניית הקריירה ונטילת אחריות גבוהה", שורות 14-15). המבנים התחביריים בחיבור אינם מורכבים וגם אינם מגוונים ברובם, כמעט לא נעשה שימוש באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב, ונעשה שימוש שגוי באמצעי הפיסוק (למשל, "בצורה זו, הילד בבגרותו, יהיה בשל יותר וידע באיזה כיוון הוא רוצה לצעוד, מלבד זאת, יש לילד חיים שלמים לבניית הקריירה ונטילת אחריות גבוהה, בגיל כה צעיר יש לאפשר לילד לחוות חוויות חיוביות ושליטיות כשל חבריו מאחר וזו תקופה בחיים שלא תחזור", שורות 13-17). נוסף על כך, החיבור קצר מאורך החיבור המינימלי הנדרש (25 שורות), ולכן הורדה נקודה נוספת במימד הלשון.

ציון לשון - 2 (חלש)

הצעה שניה למטלת חיבור - נכתבה על ידי תלמיד

כא כורכ וודאי לוא אק אפאלמת הפוטנציאל פאלוק בילדיו. במקרים רבים
 המשמעות הפעילית היא סיתוח כלונות פאלד ככר מאיל צעיר. הפזובדפ לפאלול
 בין טיפוח-הריא אטיפוח יתר פוא ככר מטולטל - מצימדה את בחירת פאילפ
 "פכונפ ביותר" אקלפ בחיפוד. פאל נוכל אמנוץ מילד את רכילת מירב פכאים
 ופנסיון פנחוצים אפריחמת? מנעד, כוא אובדן "ילדות גאילפ" פוא אחיר
 סביר אלפ תמורת פצחופ? בכדי אצנות אלאות אלו, יש אצימוד אלא פפביטים
 פלונים להגביל קריירה בתחום כלפול מאיל צעיר.

גאילת נכחן מספר תחומים לפיתוחם בלוב מוקדם - יש לו חליבות לא מבולטת
 קונד אורול חתן סרס נובל, גילפ את תופעת "בתקופות פקריטיות", תקופות
 מואבאות במלך בחיים לרק במפאן ניתן ארכול יכולת מסוימת בדואמא פידועפ
 ביותר איכולת כצו היא אמידת לפפ. כיוס ידוע לפאפטרות אפתח צריצות ידיים
 מקסימלית אטובת גאילפ - מסתימת בלפי גיל פצלרפ. כואמר, פצנת כלרון
 מוציקלי אולופ אפוביל אובדן ביכולת אפאיל אלא פאלמת. ואמנס פמורלת
 פמוציקלית פיתפ וודאי לונפ ללא פיכר, או פיכר נמוץ פפסנתר מ"ילדי פפלא",
 באק, מוצארט או בטרובן. פוא פדין אפי צנפי ספורט אמניפפ, אלר אמלא
 אימון וטיפוח ככר מילדות - כמעט בתי אפלי אפאיל אפסגפ לרפס. מאידק,
 קיימים תחומים לרפס פצמן לא בפכרו דוחק. כק, אמלא, גאונות לא אינלטיין
 לא אובחנפ בצעירותו. חוקרים, רופאים ומנפיקים דגאולים רבים גדלו כילדים
 נורמטיביים. פווי אומר, כדאי אפכיר אצומק את נושא תלוקת פאלד טרס אימות
 גילפ קיצונית

אחר לבחון את פתלות לא פצורק בטיפוח מוקדם בתחום פצניין, נכדוק מפי
 אלויות אפיות פפאלכות פפסיכולוגיות ללו. יש אפניו כי חיפוק בטחון פאלד
 בכלוריו פייחודיים פוא חלוב אד מאד, ועלוי אפיות או אצער אלארית חיוו.
 יחד אלא ילנס תחומים בעלי אופי תמרות ומאחיל לכדאי אלס אלו את

25 בדעת צולק פצופר, אמלא, פוא תבעזן וקלוח בנושאי יופי ומלקל. סביבה
 אכזרית צו עלויה אפליסיז ארצה על דימוי פאוקל אל יאד. יתרפ מכק, פסימטיים
 ופפצאמה עלוליים אפסמטיים במפרפ במסח נפל קלפ. פוליווד גדולפ בסיסורי
 פדודרות טראיים אל יאדים כוכבים, דואמת מקולי קלקין ולינדצי אופן. בנוסף,
 פתבגרות כאלד "מיוחד" יכולפ אפפמאים אעלות באמידת כילורים חברתיים או
 אק הבדידות 30

אסיכום, נאענן "על קצב פמפלא" בחלק מפליקוליים ופפתלביטויות בנושא סימח
 וטיפוח כרון פחל מאיל צעיר. ילנן פנים נוספות אנושא, כמו משמעותיות כאליות
 לקצרה פיריפה מלפכיל כאן. ראינו לפתחומים מסויימים חובפ לפתחיל ביאדות
 כדי לפצאיו, ביעוד באחרים - אפטר לפמתין. בכל מקרפ, אגיבול קריירה בגיל
 צעיר עלולות לפיות פלאכות נפלייות וחברתיות אלייות חמורות - ועל כן, ברב
 פמקרים, נראפ כי עדיק אתת אילד - פלוט לפיות יאד. 35

הערכת מימד התוכן

החיבור נפתח בהצבת נושא המטלה בהקשר רחב (הגבול בין טיפוח בריא לטיפוח יתר). הכותבת ממשיכה בבחינת היבט אחד של השאלה הכללית (תחומים שבהם יש חשיבות ל'התחלה מוקדמת' לעומת תחומים שבהם אין לכך יתרון מיוחד). היא מבססת את טענותיה על עובדות חיצוניות (קונרד לורנץ) ומפתחת את הרעיון, תוך הבאת דוגמאות (ספורט, נגינה). מכאן עוברת הכותבת לבחון היבט נוסף של הסוגיה הכללית (השלכות פסיכולוגיות של קריירה מוקדמת על הילד). גם כאן הרעיון מפותח וכולל דוגמאות. בסיכום, הכותבת מוסיפה הערה שאינה מפותחת וגם לא נזכרה קודם לכן - השלכות כלכליות של פיתוח קריירה בגיל צעיר. הכותבת חותמת את דבריה בהבעת עמדה אישית - בתחומים מסוימים כדאי לעודד גיבוש קריירה בגיל צעיר, אך ברובם לא. החיבור טוב מאוד: הוא מציג מהלך רעיוני מפותח ומבוסס ברובו, שמרכיביו משרתים את הרעיון המרכזי ותורמים לביסוסו. בכתיבה התייחסות של מספר נקודות מבט, היבט חשוב של חשיבה ביקורתית.

ציון תוכן - 5 (טוב)

הערכת מימד הלשון

לשון החיבור בהירה וקולחת לכל אורכו וניסוחו ענייני והולם כתיבה עיונית. הדקדוק והתחביר תקינים וישנו שימוש סמנטי מדויק במילים גבוהות ("כלום אובדן" "ילדות רגילה" הוא מחיר סביר לשלם תמורת הצלחה?") - שורות 5-6). ישנה דוגמה אחת לשימוש שגוי בסימני פיסוק ("העובדה שהגבול בין טיפוח-בריא לטיפוח יתר הוא כה מטושטש...") - שורות 2-3). כמו כן, חסרות דוגמאות לשימוש במבנים תחביריים מורכבים ומגוונים. עם זאת, מכיוון שבהערכת החיבור מובאת בחשבון העובדה שהחיבור נכתב בזמן מוגבל, ומכיוון שהחיבור כתוב בלשון בהירה וקריאה, משקלם של גורמים אלה בקביעת הציון אינו גדול.

ציון לשון - 5 (טוב)

ההצעה שלנו למטלת כתיבה זו

5 לא בכל יום נתקלים במלסחה למדינת את ידיה אמצויות ומסקת ארם
 תנאים אופטימליים ארצות. רוב המלסחות צסוקות הלגרת חייבן (עבודת,
 אימודים, מנוחה) - לגרף אלר בדוק כלל אינה מאפלת את קיומם של תנאים
 אלה. פלאאף היא מה קורה אם בכל זאת ניתנת בפצדמנות איזור תנאים
 כאלה - פאם נופאים בתבונה פפורים המדינת את ידיהם אמת קריירה
 באיל צעיר?

10 מצד אחד, נראה כי אין כל רצ בפורים המקליבים אילד לרפם ונותנים או את
 פהמה ופכאים פדרולים אפיתוח נטייתו פטביית. ניתן אפניו לסוצן פולארי לא
 פיתב צוכה אפיות אופת פצולס הלחמט, אולא פמלאבים לסיפק אר אביב.
 באופן דומה, ניתן אפניו לבני מלסחת דימון יאצו רחוק יותר צם פחלום
 לרפם מלפיו מאצים בא פתמיכה פנרחת של פוריפם. תמיכה מצין צו פלויב
 אגרום אילד אפאמין הצצמו, מה פלוי אפוביל אפיתוח כילרונן של פילד בתחום
 מסוים, אליסור פילגיו ובסוסו של דבר ארצטיינות בתחום. ביטחון ואמונה
 חלובים אילדים צעירים אומדים אפכיר המקביל את פצולס, את סביבתם ואת
 15 צצמם. מצבר אכר, ילד יכול אפיות פאון אתלטי או ארצטיין בכל תחום אחר,
 אלו אם לא יתאמן באופן מסודר, סביר ללא יוכל לממש את מלוא פפוטנציאל
 פאום בו. אם פמלאבים מאפלים צאת מדוץ לא אספק אילד את נקודת
 פציונק פטובה ביותר?

20 מצד שני, אם פילד נמצא בלבו אפיותו רק מתחילת ארפתתו ופוא רק
 מתחיל אמתו פתאפינות כפוי תחום צה או אחר, כיצד נדע לכתחום לכרפץ
 פוא מתאניין בו פוא אכן בתחום לבו ירצה לממש את צצמו בפמלק חיינו? אמלא,
 דחיסת פילד אל צרוצות פפסנמי רק מלום לחלף אל כמה קיודים כלפיה בו
 צו פלולר לחסום אותו מאלאות לדווקא את תחום פבילול פוא אופב פרהב
 יותר. יתר על כן, ילד לפוריו מלקיצים בו כל ככ פרהב מאמצים ומלאבים,

יחולש לאכזה אותם. במקרה כזה, גם אם יאלץ להתחום לבחור, או לבחור
 עבודה, אינו מתחום פנכון או, הוא צולל לדבוק בו בכל זאת רק משום החלל
 25
 ליתאכזהו ממנו. מצב זה צולל רק אצב את הילד במקום אגרום או אפאיץ
 איצד. ומבו בצצב אותו יצד? לא פצם פוריים מנסימ אפאלימ את חומומ ארפם
 דרב הילדים ולוכחיים כי אילד חומומות מלאו. בין אם זה פמצב ובין אם לא,
 צצב התמסרותם פטוטאית לל פפוריים אקידום ילדיפם היא גם חיסרון. פוריים
 30
 למבטאיים צצממ ומקדילימ את חוייפם אפיתוח הילד - איצו דואמפ אילית פם
 מפוריים עבודה? אמפ אילד אפלקיץ כל כך בחוומי, אם ברפץ ליפפוק בצצמו
 אבורפ, הוא צולל אכרת בדרכם לל פוריים, אבטל את צצמו ואלפלקיץ רק בפאלימת
 חומומתיפם לל אחרימ - ילדיו?

אסיכום, אדצתי, נכון אפקליה אילד. נכון אצצור או, כל לפאמצוימאפליים,
 35
 אפאלימ את חומומתיו. יחד עם זאת יש אלמור על פרופורציות חלוב לפפוריים
 יצודדו את הילד אפתח כילרון מסוימ בפתאם ארצונן ולא אפי רצונם: יצצרו
 או אפאלימ את חומומתיו ולא את חומומתיפם; יצודדו אותו אפתקדם ולאקל
 צבות אק יאפלירו או גם אלנות את דצתי, אפתמרט ואלפתלבט.

מטלת כתיבה שניה - 3 דוגמאות**בפרק זה מטלת כתיבה****הזמן המוקצב הוא 30 דקות.**

קראו בעיון את המטלה וכתבו את החיבור על גיליון הכתיבה.
אורך החיבור הנדרש - 25 שורות לפחות. אין לחרוג מן השורות שבגיליון.
אם אתם זקוקים לטייטה, השתמשו במקום המיועד לכך בחוברת הבחינה (הטייטה לא תיבדק).
לא תוכלו לקבל גיליון כתיבה נוסף או להחליף את גיליון הכתיבה שבידיכם.
פתבו **בעברית בלבד**, בסגנון ההולם כתיבה עיונית והקפידו על ארגון הכתוב ועל לשון תקינה ובהירה.
כתבו את החיבור בעיפרון בלבד, והקפידו על כתב יד ברור ומסודר. אתם רשאים להשתמש במחק.

אימוץ פתוח הוא אימוץ שבמהלכו מתאפשר קשר ברמה כזו או אחרת בין הילד המאומץ לבין הוריו הביולוגיים. אימוץ סגור הוא אימוץ שבמהלכו לא מתקיים קשר כזה, אך בהגיעו של הילד המאומץ לגיל 18, הוא רשאי לפתוח את תיק האימוץ ולברר פרטים על אודות הוריו הביולוגיים. על-פי הנחיות השירות למען הילד, הוריו הביולוגיים של ילד מאומץ יהיו רשאים לסרב לספק לו פרטים על אודותיהם גם אם ביקש זאת בהגיעו לגיל 18.

האם לדעתכם הנחיות אלו נכונות, או שמא זכותו של ילד מאומץ להתחקות אחר שורשיו ולהכיר את האנשים שהביאו אותו לעולם גוברת על הזכות לפרטיות של ההורים הביולוגיים? נמקו תשובתכם.

הצעה ראשונה למטלת כתיבה - נכתבה על ידי תלמיד

אחת המחלוקות בעיקריות בעולות בלידות אמון היא - האם צכות ל
 ילד מאומץ להתחקות אחר לורליו ולבכיר את האנלים לביאו אותו אצולא,
 בעת לבוריו מסרבים אספק או פרטים אודותיהם, אם אם היקל צאת בהפיצו
 אגיל 18 למא בדבר יאבר על הצכות אפרטיותם לל בבורים הביולוגיים.

5

המתנגדים להתחקות היא אחר לורליו, טוענים כי בהחלט בדבר יכול אפיו
 בפרטיותם לל בבורים המאמצים, מאחר ולא תמיד הוקץ לרפם טוב כפי לביו
 נוצים - מלפחת שלץ כזו או אחרת לביאיו לל היא עליהם מבורב צבורם
 בולב גדולה.

10

צאת וצוד ברבה עצמים אנו נתקלים בסיפורים לראם צולב בלל על מנת
 ארפן על תינוקב ועל כן לולחת אותו לאימות מסאת בעניין לאין אר כל אמצוי
 אגדלו, בפיאיו לל היא על לורליו יכול ארוביל אסכנב צבור בראם או היא עצמו.

מנעד כל צאת יל את בתומכים, באורסים כי על היא אצכות הצכות אדעת
 בדיוק מפיכך בפיץ וצאת על מנת אפרטר קליים מסיכולוגיים בלאו או אחרים
 ומצבר אכך יכול אריות מספיק צבורו אדעת פרטים בלליים על בוריו אלא בצורב
 במפאל פרונטאלי צימס.

15

אסיכום ילנס בבטים לונים על בנושא - האם בתחקות אחר לורלי היא אוברת
 על הצכות אפרטיותם לל בבורים הביולוגיים.

20

אצניות דעתי, צכות לל היא המאומץ בהפיצו אגיל 18, אדעת כל פרט לי-
 רצב על צברו, מפיכך בפיץ ומדוץ. כך יוכל אסאור מעגל בחייו ולרפמליק מלס
 בלרפ. הצכות לל היא אמידץ חלובה בין אם צב אטעמס לל בוריו הביולוגיים
 ובין אם לא.

הערכת מימד התוכן

בפתיחת החיבור הכותבת מציגה את השאלה המרכזית (האם זכותו של ילד מאומץ להתחקות אחר שורשיו), אך הדיון בשאלה זו אינו מפותח כמעט כלל. החיבור רצוף חזרות מיותרות (זכות ההורים המאמצים לפרטיות מול זכות הילד להכיר את עברו) אשר פוגעות במיקוד ובלכידות של החיבור. נוסף על כך, ישנם טיעונים שנראים שרירותיים ואינם זוכים לביסוס ראוי או פיתוח כלשהו ("על הילד לזכות בזכות לדעת בדיוק מהיכן הגיע וזאת על מנת לפתור קשיים פסיכולוגיים כאלו או אחרים ומעבר לכך יכול להיות מספיק עבורו לדעת. פרטים כלליים על הוריו ללא הצורך במפגש פרונטאלי עימם", שורות 14-17). לקראת סיום, הכותבת מסכמת את הנאמר במשפט כללי שמשמעותו זניחה ("לסיכום ישנם הבטים שונים על הנושא - האם התחקות אחר שורשי הילד גוברת על הזכות לפרטיות של ההורים הביולוגיים", שורות 18-19). החיבור מסתיים ברעיון שאינו זוכה להתייחסות לאורך החיבור כולו, ולכן נראה גם הוא שרירותי ("לעניות דעתי, זכותו של הילד המאומץ, בהגיעו לגיל 18, לדעת כל פרט שירצה על עברו, מהיכן הגיע ומדוע. כך יוכל לסגור מעגל בחייו ולהמשיך משם הלאה. הזכות של הילד למידע חשובה בין אם זה לטעמים של הוריו הביולוגיים ובין אם לא", שורות 20-23).

ציון תוכן - 2 (חלש)

הערכת מימד הלשון

לשון החיבור אינה בהירה דיה (למשל, "מאחר ולא תמיד הרקע שלהם טוב כפי שהיו רוצים", שורות 7-8 "הרבה פעמים אנו נתקלים בסיפורים שהאם עושה הכל על מנת להגן על תינוקה ועל כן שולחת אותו לאימוץ מפאת העניין שאין לה כל אמצעי לגדלו" - שורות 10-12). בחיבור ישנן דוגמאות לשגיאות דקדוקיות ותחביריות (למשל, "מנגד כל זאת, יש את התומכים", שורה 14; "ומעבר לכך יכול להיות מספיק עבורו לדעת", שורה 16). המבנים התחביריים בחיבור אינם מורכבים בדרך כלל וגם אינם מגוונים ברובם, כמעט לא נעשה שימוש באמצעים לשוניים המארגנים את הכתוב, ויש שימוש שגוי באמצעי הפיסוק (למשל, "זאת ועוד הרבה פעמים אנו נתקלים בסיפורים שהאם עושה הכל על מנת להגן", שורות 10-11). נוסף על כך, החיבור קצר מאורך החיבור המינימלי הנדרש (25 שורות), ולכן הורדה במימד הלשון נקודה אחת.

ציון לשון - 2 (חלש)

הצעה שניה למטלת כתיבה - נכתבה על ידי תלמיד

אימות במפאכו בוחרים בפורים הביולוגיים לא לקיים כל קשר עם יאדם נקרא
 אימות סגור. פתיחות חדלות לא פלירות אמון פילד מרחיבות את פקדות
 ה"סגירות" לכדי פכות לא פפורים הביולוגיים אלמור על פאנונימיות לרפם
 אמיד. פיינו, פם יכולים אסרה את פתיחת תיק פאימות על ידי פילד פם
 בפפיצו אפיל פגרות 18. אדעתי, פקדות חדלות אלו יל פפן פפיצה חמורה
 על באתי-נסבאת פכות פבסיסית לא אדפם אפכיר את לורליו - פכות לבין פ
 פנפצה פמנו פמלק לניפ.

5

נקדים ונאמר כי ילנפ קלת רחבה לא סיטואציות ליכולות אפביא פורים אפחלפ
 אמסור את יאדם לאימות. אין צורך אפרוחיה את פדיבור אודות פמון פליקוליים
 פאפלייים לפוביליו אפחלפ פפאת על-מנת אפבין את פצורך ופרכון פפריטיות
 פאפ או פאב פביולוגיים. יחד עם פפאת אני סבורה לפפווול פנפפם פמימות
 פטוליי פבד מכדי אפפלו - ופולפ פחומרת פפפיצה אפפריית פכות פפורים
 אפריטיות

10

פכ וודאי יסכינו כי אין אמנוץ מאדפם בוגר מידע על מחלה פאנתפ אצלו,
 מידע על מצב חלבון פפנפ לא... תמובה פם פן פפחלפ אמנוץ מאדפם מידע
 אף יותר פונפמטלי פמתייחס אלורליו פאיליים. חוסר-פאונים לבאי-פידיעה
 ופפיצרי פא נפילות אפפריית אפיה פוא וודאי מתסכ וקלפ נפפית - מדוע
 אפולל פפאת אדפם פם נימן אחסוק פפאת פמנו...?

15

יתר על פן, בראייתי, מצב לא ילד לפוריו "עלומים" אפד פפלה אסוציאציות
 אמדינות פפלות מדיניות חלופה. פכ אמלא, בתקופת לאטונו פדיקטטורי לא
 צ'אוצ'סקו נפסרו פפלות או לימות אמצעי מניפה, ופופפ פממות פידוד
 יאודפ מסיבית עם נפילת פתפלו עלרות-אפיי יאדים נטוליים, מורפבים וחוליים
 - אפרי רבים מפם אומצו ע"י פורים מפרייים - אפ וודאי לא יוכלו אפולל

20

25 לאתר את פורומים הביולוגיים. מובן כי פדילומה בה אנו דנים וחוקר לאין-
צרוק מדומא 15 - אך היא ניתנה בלביל אפביר מה מצב פקיזון אמור
אפיות בלביל ילד לא אפיות נאיל אלורליו (מקרים "יומיומיי" יותר פם אימוזים
בין-מדינתיים של ילדים מפעולאם פליליז).

30 אסיכום, אדידי פחלטת פלירות אמון פילד אפסר אפוריו הביולוגיים אמנוץ את
חליפת צפומם בסני בנס/ בתם לפועברו לאימול מפוררת תרזומת באטימות.
אין בצדקה אפלארת תיק באימול באילי של אדם בוגר חסוי מעיניו לברי
פפאיצה פפוטנציאלית בפרטיות פפורים אינה משמורפ אצו של ילד לא יכול
אפאיץ אמידץ על לורליו.

הערכת מימד התוכן

החיבור נפתח בהגדרת נושא המטלה (מהו אימוץ סגור) ואת הרעיון המרכזי (אימוץ סגור מהווה פגיעה חמורה בילד). הכותבת ממשיכה בבחינת ההקשר הרחב של נושא המטלה (הסיבות בגינן הורים מוסרים ילד לאימוץ). טיעוניה מבוססים היטב והיא מציגה חשיבה ביקורתית כשהיא מבחינה בין דעות לעובדות ומתמודדת עם עמדות מנוגדות. יחד עם זאת, מגוון הטיעונים אינו רחב (אין למנוע מאדם מידע על עצמו, הזכות של הילד לקבל פרטים גוברת על זכות ההורים המאמצים לפרטיות), והוא נתמך, בין השאר, באסוציאציות של הכותבת ("מצב של ילד שהוריו "עלומים" לעד מעלה אסוציאציות למדינות בעלות מדיניות חשוכה" - שורות 19-20).

ציון תוכן - 4 (בינוני-גבוה)

הערכת מימד הלשון

לשון החיבור בהירה וקולחת לכל אורכו וניסוחו ענייני והולם כתיבה עיונית. יש דוגמאות לשימוש הולם במבנים תחביריים מגוונים. הדקדוק והתחביר תקינים בדרך כלל, אולם יש דוגמאות ספורות לניסוח שהוא דיבורי באופיו או שגוי ("הנחיות חדשות של השירות למען הילד מרחיבות את הגדרת ה"סגירות" לכדי הזכות... "שורות 2-3; "בראיתתי", שורה 19). בציון החיבור נלקחת בחשבון העובדה שהחיבור נכתב בזמן מוגבל.

ציון לשון - 4 (בינוני-גבוה)

ההצעה שלנו למטלת כתיבה זו

בתהליך האימות מצוהבים לנולד גורמים מרכזיים: הילד, המשפחה המוסרת ופמלסחה פמאמכת יל אפניו כי עבוי לנולת ככדדים מדובר בסיטואציה מורכבת פמפוררת לאלות רבות. אחת מכן היא פאק יל אפסלר אילד גילפ אפריי פוריו פביולוגיים, גפ אפ פפ אינפ מצונייניפ בכפ.

5 רבים יטענו כי פחובה פמוסרית היא אלפ את טובתו לל הילד אפני טובת פאחריפ. אכל אדפ ככות בסיסית אפכרת כפוטו ולמצנפ על פלאאפ "מי אני?". ילד לאינו יכול אפליג מידפ על אודות פוריו פביולוגיים, עלול אפילאר עפ פער משמצותי בתמונת כפוטו. אחסר כפ עלולות אפיות פלאכות פסיכולוגיות דואמת פרגלת תפכול גאלל אי ידיעת כפכות ופלאכות בריאותיות ומוסריות כמו פסתרת מידפ על מחלות תורשתיות פפכרות בתפכאותיות ובמקרים קיצוניים גפ בדיע לל פיווצרות קלר כואי בין אח אאות ללינפ יודעים על פקובה פמלסחתית ביניפם.

15 מצד לני, יל אפתחלב בכפ למסירת ילד לאימות נעלית בדוק כאל בנסיבות חריקות במקרים רבים פפורים מסרו את הילד לאימות בלית ברידב ובנסיבות חיים קלות פאק יל ככות אחברב אפכרוו אותפ אפיוחלף ולפאפוז ככותפ אפריטיות? פאין כו ככותפ לל נערה לילדפ תינוק בגיל 15 ומסרפ אותו לאימות אפתיולל מאירוז קלפ כפ, מבלי לדרילתו לל ככככ תאלל אותפ, אחרי עלרות לניפ, אפתממת מחדל עפ פכברי? יתרפ מצו, נליפ רבות למסרו את ילדן לאימות כככירותן פקימו עפ כפמן מלפחות ויל אפן ילדיפ. כדבר יכול אפיות ככון גפ אגבי פאבות גפ אנליפ אלה יילככו אחלוק בפיני פמלפחות לפקימו את סוד הילדפ ומסירתו לל הילד לאימות כעברי, עלול אפילגרם אפם ולמלפחותיפם נעק אילי. קלפ אדעת מה עלולפ אפיות תאובת פפורים אחוק ליכרוו אותפ אפיוחלף בפיני כככאיפם פביולוגיים כעתיד. ייתכן לפורים ללינפ מסואלים אגדל את ילדפ יעדיפו במכב כפ אנטול אותו, או אפילו אפרוג אותו, ובאבד

25 לאא ארסתכן חולסת צרותם הצמיד.

מצד שלישי, ילנה המלסחה המאמנת חוק המחייב את פפורים ביולוגיים אפיוולט מוצמד אכאורה את פפורים המאמנים מלכתחילה במקום לל "פורים סוג ב", לעלו את לרפס הגידול הילד ותו לא. בחוק עלול ארוביל אכס למלסחות יימנעו מכניסה לתליק לל אימול ובכך תבייה ספיצה הילדים רבים אחרים, המחתינים למלסחה מאמנת

30

אסיכום, אין אפקל ראל הצובדה לתליק האימול הוא דבר לנעצי על הילד, מבלי לניתנה או צכות בבחירה. אומנם הנטייה ברווחת היא ארפמיד את טובת הילד לפני טובת האחרים, ולאלר או אדרול ארכי את פוריו, אק יל אכור כי ארוב, כאלר פורים ביולוגים אל רוצים ארצדפות יל אכס סיבה מוצדקת וחלסתם יכולה ארפיק אילד יותר מלפועיל או. כמו כן, חלסת פפורים ביולוגיים יכולה אגרומ ארפיצה באחרים - פפורים המוסרים ופפורים המאמנים, ואין ארלצל בכך. אכן, אני חולבת ליל ארפומנץ מחלסת פורים ביולוגים ללינס מוצונינים בכך.

35

כעת, נסו את כוחכם במספר מטלות כתיבה.

בהצלחה!